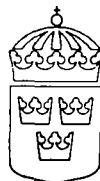

Regeringens proposition

1990/91: 75

om importrutiner i ett datoriserat
tullförfarande, m. m.

Prop.
1990/91: 75

Regeringen föreslår riksdagen att anta de förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 13 december 1990.

På regeringens vägnar

Ingvar Carlsson

Erik Åsbrink

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås ändringar i tullagen, lagen om transport, förvaring och förstöring av införselreglerade varor, m. m., tullregisterlagen, lagen om tullfrihet m. m. och lagen om försäljningsskatt på motorfordon. Avsikten med de föreslagna ändringarna är i huvudsak att anpassa tullklareringsrutinerna vid import till ett datoriserat förfarande.

Vid tullverkets klareringsarbete har hittills datorstöd använts i mycket ringa omfattning. Ett omfattande datasystem för klareringsarbete håller nu på att konstrueras. Avsikten är att importörer och exportörer med särskilt tillstånd skall få lämna de uppgifter som behövs för klareringen genom ett elektroniskt förfarande i stället för skriftligt på papper. Uppgifter som lämnas på papper kommer att matas in i datasystemet av en tulltjänsteman. I datasystemet kommer de lämnade uppgifterna att bearbetas. Tidigare har riksdagen fattat beslut om de grundläggande reglerna för elektroniskt uppgiftslämnande och de särskilda bestämmelserna avseende exportrutinerna.

Nu föreslås vissa utvidgningar när det gäller möjligheterna för importörer att använda förenklade förfaranden vid förtullning, dels avseende vilka förfaranden som kan tillämpas och dels vilka som skall kunna få utnyttja sådana förfaranden. Det föreslås att inlämning av tulldeklaration skall ske löpande vid utnyttjande av ett förenklat förfarande i stället för periodiskt som nu är fallet.

Tullmyndighet skall få möjligheter att delegera s. k. utlämningsrätt även till innehavare av tullager.

Det föreslås att officielltulltaxeringen av postförsändelser skall upphöra och att postverket blir tullskyldigt för sådana försändelser.

Det föreslås en höjning av värdegränsen för tull- och skattefrihet samt införande av möjligheter att begränsa uppgiftslämnandet vid import av försändelser med ett värde om högst 10 000 kr.

Prop. 1990/91:75

Det föreslås vidare att registeransvaret för tullregistret skall regleras i tullregisterlagen.

1 Förslag till

Lag om ändring i tullagen (1987:1065)

Härigenom föreskrivs i fråga om tullagen (1987:1065)¹

dels att nuvarande 12 a – 12 d §§ skall betecknas 11 a – 11 d §§,

dels att 3, 4, 6 – 11, 12 – 14, 17, 19, 20, 26, 30, 38, 41, 44, 54, 61, 64, 80, 81, 86, 89, 93, 94, 97, 99 – 101, 106, 108, 112, 113 och 115 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 34 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Införsel och utförsel av varor, däribland transportmedel, skall anmälas till tullmyndighet enligt de föreskrifter som regeringen meddelar.

Införsel och utförsel av varor, däribland transportmedel, skall anmälas till tullmyndighet enligt *denna lag* och de föreskrifter som regeringen meddelar.

4 §

I denna lag förstås med

tullområdet: Sveriges landområde och sjöterritorium samt lufterummet däröver,

tullmyndighet: generaltullstyrelsen och underställda myndigheter enligt fastställd distriktsorganisation för tullverket,

förtullning: tullmyndighets åtgärder för att tillåta fri förfoganderätt över varor vid införsel,

tullklarering: tullmyndighets åtgärder för förtullning, för behandling som avses i 7 § första stycket eller för utförsel av varor,

hemtagning: att ta hand om och i övrigt förfoga över varor med stöd av tillstånd enligt 8 § första stycket.

förenklat förfarande: att ta hand om och i övrigt förfoga över varor med stöd av tillstånd enligt 8 § första stycket.

6 §

Om inte annat följer av denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, får inte någon förfoga över en vara, som *skall införas*, utan att den har förtullats.

Om inte annat följer av denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, får inte någon förfoga över en vara, som *förs in till tullområdet*, utan att den har förtullats.

7 §

Utan att förtullas får varor som införts till tullområdet

1. sändas genom tullområdet eller mellan orter inom detta enligt de föreskrifter som regeringen meddelar,

2. förvaras på tullupplag eller tullager eller i frihamn eller exportbutik enligt 46 – 52 §§.

¹ Senaste lydelse av nuvarande 12 a- 12 d §§ 1990:138.

3. tas hem enligt 8 §,

4. innehas med temporär tullfrihet enligt föreskrifter som meddelas med stöd av 17 § lagen (1987:1069) om tullfrihet m. m.,

5. återutföras, eller

6. överlätas till staten eller förstöras enligt 109 §.

3. innehas med temporär tullfrihet enligt föreskrifter som meddelas med stöd av 17 § lagen (1987:1069) om tullfrihet m. m.,

4. återutföras, eller

5. överlätas till staten eller förstöras enligt 109 §.

Regeringen får föreskriva att tull- och skattefria varor inte behöver anmälas till förtullning, om det kan ske utan risk för att föreskrifter som gäller för införseln eftersätts.

8 §

Förenklade förfaranden efter anmälan till förtullning förekommer enligt följande.

(9 §)

Den som betalar tull och annan skatt enligt 26 § får förfoga över varor även om tull och annan skatt inte har betalats för varorna.

(8 §)

Tullmyndighet får, enligt föreskrifter som meddelas av regeringen, bevilja *den som bedriver importverksamhet* tillstånd att ta hand om och i övrigt förfoga över varor även om de inte har förtullats (*hemtagningsstillstånd*).

1. Den som betalar tull och annan skatt enligt 26 § får förfoga över varor även om tull och annan skatt inte har betalats för varorna.

2. Tullmyndighet får, enligt föreskrifter som meddelas av regeringen, bevilja *importör eller sådant företag som i sin verksamhet anmäler varor till förtullning för importörs räkning (ombud för importör)*, tillstånd att ta hand om och i övrigt förfoga över varor innan tull och annan skatt har fastställts. När det *förenklade förfarandet* används med stöd av ett ombuds tillstånd får även *importören ta hand om och förfoga över varan*.

Om det är nödvändigt för tullmyndigheternas kontroll, får regeringen föreskriva begränsningar i rätten att *ta hem* varor.

Om det är nödvändigt för tullmyndigheternas kontroll, får regeringen föreskriva begränsningar i rätten att *ta hand om* varor.

Det finns särskilda föreskrifter om andra begränsningar i rätten att ta hand om varor enligt första stycket och att förfoga över varor som tagits om hand.

9 §

(10 §)

En vara, som skall förtullas, skall anmälas till förtullning vid införseln eller, om den sänds under tullverkets överinseende till en ort inom tullområdet, vid ankomsten till den orten. Om en oförtullad vara förvaras på tullupplag eller tullager eller i frihamn, skall den anmälas till förtullning innan förvaringen upphör. En vara, som innehas med temporär tullfrihet, skall anmälas till förtullning innan den temporära tullfriheten upphör, om regeringen inte föreskriver annat.

Den som har tagit hand om en vara med stöd av hemtagningstillstånd skall anmäla varan till förtullning senast torsdagen i andra kalenderveckan efter den vecka då varan anmäldes till hemtagning. Om särskilda skäl påkallar det, får generaltullstyrelsen medge en längre frist för anmälan till förtullning.

En vara som avses i första stycket behöver inte anmälas till förtullning, om den blir föremål för annan tullklarering i anslutning till att försändningen, förvaringen eller den temporära tullfriheten upphör. Inte heller en vara som tagits om hand med stöd av hemtagningstillstånd behöver anmälas till förtullning, om varan inom den tid då anmälan till förtullning skulle ha gjorts anmäls till annan tullklarering. Varan får dock inte anmälas till hemtagning på nytt.

Varan behöver dock inte anmälas till förtullning, om den blir föremål för annan tullklarering i anslutning till att försändningen, förvaringen eller den temporära tullfriheten upphör.

10 §

(11 §)

Den som anmäler en vara till förtullning eller som tagit hand om en vara med stöd av hemtagningstillstånd utan att vidta åtgärd enligt 10 § sista stycket är tullskyldig för varan.

Den som anmäler en vara till förtullning är tullskyldig för varan om den inte behandlas enligt 7 § första stycket.

I 80–82 §§ föreskrivs om tullskyldighet i särskilda fall.

Den som är tullskyldig skall utom tull betala annan skatt som skall utgå för varan.

Anträffas inte någon som är tullskyldig, skall tull och annan skatt tas ut ur varan. Om det finns särskilda skäl, kan generaltullstyrelsen besluta att tull och annan skatt inte skall tas ut ur varan.

11 §

(12 §)

Vid förtullning av en vara skall, om inte annat är föreskrivet, författningar om tull och annan skatt tillämpas i den lydelse som gällde den dag då

1. anmälan om hemtagning gjordes,

2. ansökan om temporär tullfrihet för varan gjordes eller sådan tullfrihet medgavs utan ansökan, eller

1. ansökan om temporär tullfrihet för varan gjordes eller sådan tullfrihet medgavs utan ansökan, eller

3. varan, när fråga inte är om fall som avses i 1 eller 2, anmäldes till förtullning.

Generaltullstyrelsen kan medge undantag från första stycket 2.

Om en åtgärd som avses i första stycket 3 inte har vidtagits inom föreskriven tid, tillämpas författningarna i den lydelse som gällde den dag då åtgärden senast borde ha vidtagits.

2. varan, när fråga inte är om fall som avses i 1, anmäldes till förtullning.

Generaltullstyrelsen kan medge undantag från första stycket 1.

Om en åtgärd som avses i första stycket 2 inte har vidtagits inom föreskriven tid, tillämpas författningarna i den lydelse som gällde den dag då åtgärden senast borde ha vidtagits.

12 §

(13 § första stycket första meningen)

När en vara anmäls till förtullning, skall den tullskyldige till ledning för förtullningen avge en tulldeklaration.

När en vara anmäls till förtullning, skall den tullskyldige till ledning för förtullningen avge en tulldeklaration. *Tulldeklarationen skall ges in samtidigt med anmälan till förtullning utom i fall som avses i andra stycket.*

(10 § andra stycket)

Den som har tagit hand om en vara med stöd av hemtagningstillstånd skall anmäla varan till förtullning senast torsdagen i andra kalenderveckan efter den vecka då varan anmäldes till hemtagning. Om särskilda skäl påkallar det, får generaltullstyrelsen medge en längre frist för anmälan till förtullning.

Om varan anmäls med tillämpning av ett förenklat förfarande enligt 8 § första stycket 2, skall den tullskyldige ge in tulldeklaration senast femton dagar från dagen för anmälan. Om det finns särskilda skäl, får generaltullstyrelsen medge den tullskyldige en längre frist för att ge in tulldeklaration.

(13 § första stycket andra meningen)

Regeringen kan föreskriva att de uppgifter som behövs för förtullningen får lämnas på annat sätt.

13 §

(13 § andra och tredje stycket)

Tulldeklaration får avges genom ombud som godkänts av generaltullstyrelsen.

Tulldeklaration får avges av någon som är anställd och kan anses ha en förtroendeställning hos den tullskyldige eller, om deklarationen avges genom ett ombud som avses i andra stycket, hos ombudet.

Tulldeklaration får avges av någon som är anställd och kan anses ha en förtroendeställning hos den tullskyldige eller, om deklarationen avges genom ett ombud som avses i första stycket, hos ombudet.

14 §²

En tulldeklaration skall innehålla

1. varans nummer enligt tulltaxan i tulltaxelagen (1987: 1068) eller enligt statistisk varuförteckning, som utfärdats av generaltullstyrelsen, och en kort

² Senaste lydelse 1990: 138.

varubeskrivning, om en sådan inte finns i de handlingar som bifogas deklarationen,

2. tullsats och annan skattesats.

3. varans tull- och skattepliktiga kvantitet samt värde.

4. grund för nedsättning av eller frihet från tull eller annan skatt,

5. *belopp som skall betalas i tull och annan skatt.*

För kontroll av uppgifter som avses i första stycket och av att varan får införas skall i tulldeklarationen eller annan handling lämnas de ytterligare uppgifter som regeringen föreskriver. I tulldeklarationen eller annan handling skall också lämnas de ytterligare uppgifter som regeringen föreskriver för tillämpningen av konventionen om förenkling av formaliteterna vid handel med varor. Regeringen får föreskriva att uppgifterna i tulldeklarationen skall lämnas i kodform.

Tullmyndigheten kan medge undantag från skyldighet att lämna uppgifter som avses i första stycket, om tullmyndigheten finner att den tullskyldige har avsevärd svårighet att lämna uppgifterna. Innebär medgivandet att den tullskyldige inte behöver lämna uppgift om varans nummer, kan tullmyndigheten bestämma att han skall lämna en sådan beskrivning av varan som behövs för varans förtullning.

Regeringen får föreskriva

1. att de ytterligare uppgifter som behövs för kontroll av uppgifter enligt första stycket och av att varan får införas skall lämnas i tulldeklarationen eller annan handling.

2. att ytterligare uppgifter för tillämpningen av konventionen om förenkling av formaliteterna vid handel med varor skall lämnas i tulldeklarationen eller annan handling.

3. att uppgifterna i tulldeklarationen skall lämnas i kodform.

4. att uppgifter enligt första stycket inte behöver lämnas om varusändningens värde uppgår till högst 10 000 kr.

Tullmyndigheten kan medge undantag från skyldighet att lämna uppgifter som avses i första stycket, om tullmyndigheten finner att den tullskyldige har avsevärd svårighet att lämna uppgifterna. Innebär medgivandet att den tullskyldige inte behöver lämna uppgift om varans nummer *enligt första stycket 1*, kan tullmyndigheten bestämma att han skall lämna en sådan beskrivning av varan som behövs för varans förtullning.

17 §

Med ledning av tulldeklaration eller motsvarande uppgifter fastställer *tullmyndigheten* tull och annan skatt (tulltaxering).

Om en preliminär tulldeklaration har avgetts, bestämmer *tullmyndigheten* preliminärt tull och annan skatt (preliminär tulltaxering). Om det finns särskilda skäl, får preliminär tulltaxering ske även i annat fall.

Med ledning av tulldeklaration eller motsvarande uppgifter fastställer *en tullmyndighet* tull och annan skatt (tulltaxering).

Om en preliminär tulldeklaration har avgetts, bestämmer *en tullmyndighet* preliminärt tull och annan skatt (preliminär tulltaxering). Om det finns särskilda skäl, får preliminär tulltaxering ske även i annat fall.

19 §

Tullmyndigheten skall ompröva tulltaxeringsbeslut (omtulltaxering), om den tullskyldige begär det innan tiden för överklagande av beslutet har gått ut.

Finner *tullmyndigheten* att ett tulltaxeringsbeslut är felaktigt, skall myndigheten på eget initiativ besluta om rättelse genom omtulltaxering, såvida inte felet är att anse som ringa. Fråga om sådan prövning får inte tas upp sedan tiden för överklagande av beslutet har gått ut.

En tullmyndighet skall ompröva tulltaxeringsbeslut (omtulltaxering), om den tullskyldige begär det innan tiden för överklagande av beslutet har gått ut.

Finner *en tullmyndighet* att ett tulltaxeringsbeslut är felaktigt, skall myndigheten på eget initiativ besluta om rättelse genom omtulltaxering, såvida inte felet är att anse som ringa. Fråga om sådan prövning får inte tas upp sedan tiden för överklagande av beslutet har gått ut.

Skyldigheten enligt första och andra styckena att ompröva tulltaxeringsbeslut gäller inte, om beslut överklagats och tullmyndigheten har överlämnat handlingarna i ärendet till en högre instans.

20 §

Har den som är tullskyldig enligt 11 § första stycket

1. i tulldeklaration eller på annat sätt lämnat oriktig uppgift till ledning för tulltaxeringen, eller

2. underlåtit att lämna uppgift som det ålegat honom att lämna, skall *tullmyndigheten* besluta om eftertulltaxering, om den oriktiga uppgiften eller underlåtenheten har medfört att tull eller annan skatt inte fastställts eller fastställts till för lågt belopp. Eftertulltaxering får inte ske, om det belopp som avses är ringa eller det med hänsyn till omständigheterna är uppenbart oskäligt att sådan taxering sker.

Har den som är tullskyldig enligt 10 § första stycket

1. i tulldeklaration eller på annat sätt lämnat oriktig uppgift till ledning för tulltaxeringen, eller

2. underlåtit att lämna uppgift som det ålegat honom att lämna, skall *en tullmyndighet* besluta om eftertulltaxering, om den oriktiga uppgiften eller underlåtenheten har medfört att tull eller annan skatt inte fastställts eller fastställts till för lågt belopp. Eftertulltaxering får inte ske, om det belopp som avses är ringa eller det med hänsyn till omständigheterna är uppenbart oskäligt att sådan taxering sker.

26 §

Generaltullstyrelsen får medge *undantag från 25 §* för den som bedriver importverksamhet eller annan som importerar varor i större omfattning. *Sådan importör (kreditimportör)* får betala tull och annan skatt enligt särskild tullräkning.

Särskild tullräkning får även utställas på sådant ombud som avses i 13 § *andra* stycket, om ombudet gentemot tullverket åtagit sig att

Generaltullstyrelsen får medge *att* den som bedriver importverksamhet eller annan som importerar varor i större omfattning, får betala tull och annan skatt enligt särskild tullräkning (*kreditimportör*).

Särskild tullräkning får även utställas på sådant ombud som avses i 13 § *första* stycket, om ombudet gentemot tullverket åtagit sig att

fullgöra den betalningsskyldighet som åvilar den tullskyldige. fullgöra den betalningsskyldighet som åvilar den tullskyldige.

Särskild tullräkning får utfärdas gemensamt för flera tulltaxeringsbeslut. Räkningen skall betalas inom 15 dagar från den dag då den utfärdades. Generaltullstyrelsen får i enskilda fall bestämma att räkningen skall betalas tidigare, om det finns särskilda skäl.

Om ett ombud har mottagit medel av tullskyldiga för betalning av tullräkningar, skall ombudet hålla dessa medel skilda från andra tillgångar.

30 §

Ränta utgår på tull och annan skatt som skall betalas

1. på grund av omtulltaxering eller eftertulltaxering,
2. enligt beslut av generaltullstyrelsen, kammarrätten eller regeringsrätten,
3. i fall som avses i 82 §, när tull eller annan skatt undandragits,
4. i fall som avses i 24 § första stycket lagen (1987:1069) om tullfrihet m. m.

4. i fall som avses i 24 § eller 26 § första stycket lagen (1987:1069) om tullfrihet m. m.

Om tull eller annan skatt enligt preliminärt beslut har erlagts med lägre belopp än som slutligt fastställts, utgår ränta på det överskjutande beloppet.

Ränta enligt första eller andra stycket utgår dock inte på belopp som får dras av vid redovisning av skatt enligt lagen (1968:430) om mervärdeskatt.

Om utfärdande av särskild tullräkning fördröjs till följd av att den som tagit hand om en vara med stöd av hemtagningsställstånd inte anmält varan till förtullning inom föreskriven tid, utgår ränta.

Om utfärdande av särskild tullräkning fördröjs till följd av att den som tagit hand om en vara med tillämpning av ett förenklat förfarande inte avgivit tulldeklaration inom föreskriven tid, utgår ränta.

Bestämmelserna i denna lag om tull och annan skatt tillämpas även beträffande ränta enligt denna paragraf.

34 a §

För betalning enligt bestämmelserna i 25 – 34 §§ får uppgifter lämnas mellan tullverket och annan genom överföring av elektroniska dokument enligt de föreskrifter som regeringen meddelar.

38 §

Om tull och annan skatt skall tas ut ur en vara enligt 11 § fjärde stycket eller 35 §, får varan säljas genom tullmyndighetens försorg på offentlig auktion (tullauktion) eller på annat sätt, om tullmyndigheten finner det vara lämpligare. Om va-

Om tull och annan skatt skall tas ut ur en vara enligt 10 § fjärde stycket eller 35 §, får varan säljas genom tullmyndighetens försorg på offentlig auktion (tullauktion) eller på annat sätt, om tullmyndigheten finner det vara lämpligare. Om va-

ran är skadad eller förskämd eller om köpeskillingen inte kan beräknas täcka minst kostnaden för försäljningen eller om tullmyndigheten annars finner att det föreligger särskilda skäl, får varan i stället förstöras.

ran är skadad eller förskämd eller om köpeskillingen inte kan beräknas täcka minst kostnaden för försäljningen eller om tullmyndigheten annars finner att det föreligger särskilda skäl, får varan i stället förstöras.

Att vissa varor inte får säljas på tullauktion följer av särskilda bestämmelser.

41 §³

Den för vars räkning en vara förs ut ur landet (exportör) skall göra en *skriftlig* anmälan om utförseln till tullmyndighet. Anmälan skall innehålla uppgift om

Den för vars räkning en vara förs ut ur landet (exportör) skall göra en anmälan om utförseln till tullmyndighet. Anmälan skall innehålla uppgift om

1. varans nummer enligt statistisk varuförteckning som utfärdats av generaltullstyrelsen,
2. varans kvantitet och värde,
3. grund för återbetalning av eller befrielse från tull eller annan skatt på grund av utförseln.

44 §

Regeringen får föreskriva att *skriftlig* anmälan om utförsel får underlåtas i fråga om varor som inte skall redovisas i handelsstatistiken, om det kan ske utan risk för att föreskrifter som gäller för utförseln eftersätts.

Regeringen får föreskriva att anmälan om utförsel får underlåtas i fråga om varor som inte skall redovisas i handelsstatistiken, om det kan ske utan risk för att föreskrifter som gäller för utförseln eftersätts.

54 §⁴

Tullmyndighet får, om det kan ske utan risk för att föreskrifter om införsel åsidosätts, överlämna åt ett bolag eller en förening som innehar tullupplag *eller* frihamn att utföra den kontroll som annars ankommer på tullmyndighet i samband med

Tullmyndighet får, om det kan ske utan risk för att föreskrifter om införsel åsidosätts, överlämna åt ett bolag eller en förening som innehar tullupplag, *frihamn eller, enligt vad regeringen föreskriver, tullager* att utföra den kontroll som annars ankommer på tullmyndighet i samband med

1. att en vara skall läggas upp på *upplaget* eller i frihamnen,
2. att en vara som förvaras på *upplaget* eller i frihamnen skall tas om hand *av hemtagare* eller i övrigt tas ut från *upplaget* eller frihamnen, eller

1. att en vara skall läggas upp på *tullupplaget, tullaget* eller i frihamnen,
2. att en vara som förvaras på *tullupplaget, tullaget* eller i frihamnen skall tas om hand *med tillämpning av ett förenklat förfarande enligt 8 § första stycket 2* eller i öv-

³ Senaste lydelse 1990:138.

⁴ Senaste lydelse 1990:138.

3. att en vara sänds från eller till *upplaget* eller frihamnen enligt 7 § första stycket 1.

rigt tas ut från *tullupplaget, tullagret* eller frihamnen, eller

3. att en vara sänds från eller till *tullupplaget, tullagret* eller frihamnen enligt 7 § första stycket 1.

Tullmyndighet får, om det kan ske utan risk för att föreskrifter om utförsel åsidosätts, överlämna åt ett bolag eller en förening som bedriver godshantering att utföra den kontroll som annars ankommer på tullmyndighet i samband med att en vara skall föras ut ur landet.

61 §

Oförtullade varor och varor som anmälts till utförsel står under tullverkets överinseende (tullkontroll). I fråga om vara som tagits om hand med *stöd* av *hemtagningstillstånd* gäller detta dock endast om den

Oförtullade varor och varor som anmälts till utförsel står under tullverkets överinseende (tullkontroll). I fråga om vara som tagits om hand med *tillämpning* av *ett förenklat förfarande enligt 8 § första stycket 2* gäller detta dock endast om den

1. är underkastad förfogandeförbud enligt 2 § 5 lagen (1973:980) om transport, förvaring och förstöring av införselreglerade varor, m. m.,

2. behandlas enligt 7 § första stycket denna lag, eller

3. förvaras enligt beslut som tullmyndighet meddelat med stöd av föreskrift som avses i 8 § andra stycket.

Vad som sägs i första stycket gäller inte varor som lämnats ut till fritt förfogande enligt 9 §.

Vad som sägs i första stycket gäller inte varor som lämnats ut till fritt förfogande enligt *8 § första stycket 1*.

64 §

Förare eller befälhavare på transportmedel som står under tullkontroll är skyldig att använda anvisad väg eller led, att medföra passhandling för transportmedlet och dess last och att stanna på tullmyndighets anmaning.

Förbud får meddelas förare eller befälhavare som sägs i första stycket att göra uppehåll under resa inom tullområdet, att utan tullmyndighets medgivande ankomma eller avgå med transportmedlet samt att beträda eller lämna och lossa eller lasta transportmedlet.

Förare och befälhavare på transportmedel som inte står under tullkontroll och även annan person är skyldig att stanna på tullmyndighets anmaning. Sådan anmaning får ges, när det finns anledning anta att anmälningskyldighet föreligger för honom enligt denna lag eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

Anvisning, anmaning och förbud som avses i denna paragraf får meddelas endast om det behövs för att möjliggöra tullverkets övervakning av införsel eller utförsel och får inte gå utöver vad som är nödvändigt för detta ändamål.

Regeringen får meddela närmare föreskrifter i fråga om de skyldigheter som avses i denna paragraf.

80 §

I fråga om varor som inkommer till tullområdet i postförsändelser är adressaten tullskyldig, om varorna inte anmäls till förtullning av någon annan. Har försändelsen kommit adressaten till handa, skall vad som föreskrivs i 19 – 23 §§ om omtulltaxering och eftertulltaxering gälla honom, även om han inte lämnat oriktig uppgift eller underlåtit att lämna uppgift till ledning för tulltaxeringen.

I fråga om varor som inkommer till tullområdet i postförsändelser är *postverket* tullskyldigt, om varorna inte anmäls till förtullning *eller annan tullklarering* av någon annan.

Har försändelsen kommit adressaten till handa, skall *dock* vad som föreskrivs i 19 – 23 §§ om omtulltaxering och eftertulltaxering gälla honom, även om han inte lämnat oriktig uppgift eller underlåtit att lämna uppgift till ledning för tulltaxeringen.

81 §

Om en oförtullad vara går förlorad när den införs till tullområdet eller sänds under tullkontroll inom detta, är fraktföraren tullskyldig för varan. Om ingen fraktförare åtagit sig att befordra varan, är den som befordrat varan tullskyldig för den. Om varan anmälts till försändning enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 7 § första stycket 1, är dock den som gjort anmälningen tullskyldig.

Om en oförtullad vara går förlorad när den förvaras på tullupplag eller tullager eller i exportbutik eller frihamn, är innehavaren av upplaget, lagret, exportbutiken eller frihamnen tullskyldig för varan.

Om en oförtullad vara går förlorad när den innehas med temporär tullfrihet, är den som åtnjöt den temporära tullfriheten tullskyldig för varan.

Den som visar att förlust av en vara inte beror på fel eller försummelse av honom eller, i fall som avses i första stycket sista meningen, av den som befordrat varan eller av någon för vilken dessa svarar är inte tullskyldig enligt första – tredje styckena. Om det finns särskilda skäl, kan tullmyndighet medge nedsättning av eller befrielse från tull eller skatt i fall som avses i denna paragraf.

I fråga om tullskyldig som avses i första – tredje styckena gäller bestämmelserna i 13 – 24 §§ i tillämpliga delar.

I fråga om tullskyldig som avses i första – tredje styckena gäller bestämmelserna i 12 – 24 §§ i tillämpliga delar.

86 §⁵

Om den som tagit hand om en vara med *stöd av hemtagningstillstånd* inte har kommit in med tulldeklaration vid den tidpunkt då deklarationen senast skulle ha lämnats, påförs han en särskild avgift (förseningsavgift).

Om den som tagit hand om en vara med *tillämpning av ett förenklat förfarande* inte har kommit in med tulldeklaration vid den tidpunkt då deklarationen senast skulle ha lämnats, påförs han en särskild avgift (förseningsavgift).

Förseningsavgiften är 300 kronor. Avgiften är dock 600 kronor, om den

⁵ Senaste lydelse 1987:1221.

tullskyldige anmodats att lämna tulldeklaration men inte fullgjort skyldigheten inom den bestämda tiden.

89 §

Frågor om tulltillägg och förseningsavgift prövas av tullmyndigheten. Kammarrätten prövar dock, på talan av det allmänna ombudet som avses i 98 §, frågor om tulltillägg på grund av oriktiga uppgifter i mål om tull eller annan skatt. Sådan talan får föras, om den oriktiga uppgiften inte har godtagits efter prövning i sak eller inte har prövats i målet. Talan skall väckas inom ett år från utgången av den månad då domen eller det slutliga beslutet i målet har vunnit laga kraft.

Den tullskyldiges yrkande i fråga om tulltillägg eller förseningsavgift skall utan hinder av vad som annars gäller om överklagande prövas, om beslutet om den tull eller annan skatt som tulltillägget eller förseningsavgiften avser inte har vunnit laga kraft. Detsamma gäller, om det allmänna ombudet framställt ett sådant yrkande till förmån för den tullskyldige. Om yrkandet framställs först i domstol, kan domstolen förordna att det skall tas upp och vidare handläggas av tullmyndigheten.

Innan beslut fattas om påföring av tulltillägg eller förseningsavgift skall den tullskyldige om möjligt ges tillfälle att yttra sig.

Underrättelse om att tullmyndigheten överväger att påföra tulltillägg eller förseningsavgift får ske genom överföring av elektroniskt dokument.

93 §

Bestämmelserna i 25–29 och 35 §§ tillämpas även i fråga om tulltillägg och förseningsavgift.

Bestämmelserna i 25–29, 34 a och 35 §§ tillämpas även i fråga om tulltillägg och förseningsavgift.

94 §

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet underlåter att

1. lämna uppgift eller inge handling enligt 13 – 15 §§, 16 § första stycket, 41 § eller 42 § första stycket, eller

2. lägga upp en vara på tullupplag enligt 50 § döms för tullförseelse till böter.

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet underlåter att

1. lämna uppgift eller inge handling enligt 12 – 15 §§, 16 § första stycket, 41 § eller 42 § första stycket, eller

2. lägga upp en vara på tullupplag enligt 50 § döms för tullförseelse till böter.

I ringa fall skall inte dömas till ansvar.

97 §

När en tullmyndighet med stöd av denna lag eller föreskrift som utfärdats med stöd av lagen meddelar föreläggande för tullskyldig eller annan att vidta åtgärd som behövs för förtullning eller för tullverkets kontrollverksamhet, kan vite föreläggas.

Vite kan även föreläggas, om någon underlåtit att lämna uppgift eller inge handling enligt 13 – 15 §§ eller 16 § första stycket eller att full-

Vite kan även föreläggas, om någon underlåtit att lämna uppgift eller inge handling enligt 12 – 15 §§ eller 16 § första stycket eller att full-

göra skyldighet som föreskrivs i 69 § eller med stöd av 72 §. göra skyldighet som föreskrivs i 69 § eller med stöd av 72 §.

Vite får inte fastställas till lägre belopp än femhundra kronor eller högre än femtusen kronor.

Frågor om utdömande av vite prövas av generaltullstyrelsen.

Bestämmelsen i 34 a § tillämpas även i fråga om viten.

I övrigt gäller bestämmelserna i lagen (1985:206) om viten.

99 §

Beslut, som någon annan tullmyndighet än generaltullstyrelsen har meddelat enligt denna lag eller enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av lagen, får överklagas hos generaltullstyrelsen.

Om överklagandet avser slutlig fastställelse av tull, annan skatt, ränta, restavgift, tulltillägg, förseningsavgift eller ersättning enligt 69 § andra stycket eller 71 §, skall skrivelsen med överklagandet ha kommit in till den myndighet som meddelat beslutet inom ett år från den dag då beslutet meddelades eller, i fall då omtulltaxering skett, inom två månader från den dag då omtulltaxeringsbeslutet meddelades, om tiden för överklagande därigenom blir längre.

Preliminära tulltaxeringsbeslut samt tullmyndighets beslut om vitesföreläggande och beslut om granskning enligt 75 § får inte överklagas.

Tullmyndighets beslut om inskränkning i rätten att förfoga över en vara som anmälts till tullklareringsförfaring får överklagas särskilt.

100 §

Generaltullstyrelsens beslut enligt denna lag eller enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av lagen får överklagas hos kammarrätten genom besvär, när det är fråga om

1. fastställelse av tull eller annan skatt och prövningen inte gäller sådant beslut om befrielse från eller nedsättning eller återbetalning av tull och annan skatt som meddelats med stöd av regeringens bemyndigande,

2. uttag av tull eller annan skatt ur en vara enligt 11 § fjärde stycket eller 35 §, 2. uttag av tull eller annan skatt ur en vara enligt 10 § fjärde stycket eller 35 §,

3. temporär tullfrihet,

4. restitution av tull eller annan skatt,

5. ursprungsintyg enligt protokoll 3 till Sveriges avtal med Europeiska ekonomiska gemenskapen eller bilaga B del 1 till konventionen angående upprättandet av Europeiska frihandelsammanslutningen, 5. ursprungsintyg enligt protokoll 3 till Sveriges avtal med Europeiska ekonomiska gemenskapen eller bilaga B till konventionen angående upprättandet av Europeiska frihandelsammanslutningen,

6. inskränkning i rätten att förfoga över en vara,

7. förhandsbesked,

8. ränta eller restavgift,

9. tulltillägg eller förseningsavgift,

10. ersättning som avses i 56 § andra stycket, 69 § andra stycket eller 71 §, eller

11. utdömande av vite.

Om generaltullstyrelsen har avvisat en ansökan om förhandsbesked eller återkallat ett lämnat förhandsbesked eller meddelat ett beslut som avses i 59 § tredje stycket, får beslutet inte överklagas.

I övrigt överklagas generaltullstyrelsens beslut enligt denna lag eller enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av lagen hos regeringen.

101 §

Beslut om fastställelse av tull och annan skatt får överklagas endast av den tullskyldige och av det allmänna ombudet. Om tull och annan skatt skall tas ut ur en vara enligt 11 § fjärde stycket, får beslutet om fastställelse av tull och skatt dock överklagas även av ägaren till varan eller annan som visar särskild rätt till denna.

Beslut om fastställelse av tull och annan skatt får överklagas endast av den tullskyldige och av det allmänna ombudet. Om tull och annan skatt skall tas ut ur en vara enligt 10 § fjärde stycket, får beslutet om fastställelse av tull och skatt dock överklagas även av ägaren till varan eller annan som visar särskild rätt till denna.

Generaltullstyrelsens beslut rörande förhandsbesked får överklagas endast av sökanden och av det allmänna ombudet.

106 §⁶

Beslut om godkännande av ombud enligt 13 § andra stycket, uppdrag att utföra tullmyndighets kontroll enligt 54 § och medgivande att betala tull och annan skatt enligt särskild tullräkning samt om hemtagningstillstånd och andra tillstånd som utfärdats enligt denna lag eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av lagen får, om det finns skäl till det, återkallas av generaltullstyrelsen och, om styrelsen inte meddelat beslutet, av annan tullmyndighet. Tullmyndigheten kan i dessa fall förordna att beslutet om återkallelse skall gälla omedelbart.

Om det finns skäl till det, får följande beslut återkallas av generaltullstyrelsen och, om styrelsen inte meddelat beslutet, av annan tullmyndighet,

1. beslut om godkännande av ombud enligt 13 § första stycket,

2. uppdrag att utföra tullmyndighets kontroll enligt 54 §,

3. tillstånd att tillämpa ett förenklat förfarande, och

4. andra tillstånd som utfärdats enligt denna lag eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

Tullmyndigheten kan i dessa fall förordna att beslutet om återkallelse skall gälla omedelbart.

108 §

Tull och annan skatt skall inte tas ut för en varuförsändelse, *som inkommer med post*, när den tull och annan skatt som är föreskriven för försändelsen sammanlagt inte uppgår till *femtio* kronor. Detta gäller dock inte, om försändelsen innehåller spritdrycker, vin, starköl eller tobaksvaror.

Tull och annan skatt skall inte tas ut för en varuförsändelse när den tull och annan skatt som är föreskriven för försändelsen sammanlagt inte uppgår till *ett hundra* kronor. Detta gäller dock inte, om försändelsen innehåller spritdrycker, vin, starköl eller tobaksvaror.

⁶ Senaste lydelse 1990:138.

112 §

Den som föranleder tullförrättning som inte är avgiftsfri skall betala avgift för förrättningen (förrättningsavgift) enligt taxa som regeringen föreskriver.

Bestämmelsen i 34 a § tillämpas även i fråga om förrättningsavgift.

113 §

Regeringen får föreskriva att avgifter skall betalas för *hemtagnings-tillstånd, medgivande att betala tull och annan skatt enligt särskild tullräkning, utfärdande av särskild tullräkning, tillstånd att inneha tullupplag och frihamn samt för tullverkets tillsyn över tullager och exportbutiker.*

Regeringen får föreskriva att avgifter skall betalas för

1. tillstånd att tillämpa ett förenklat förfarande,

2. utfärdande av särskild tullräkning,

3. tillstånd att inneha tullupplag och frihamn, och

4. tullverkets tillsyn över tullager och exportbutiker.

Bestämmelsen i 34 a § tillämpas även i fråga om avgifter enligt första stycket.

115 §

Regeringen får bemyndiga generaltullstyrelsen att meddela föreskrifter i de ämnen som anges i 3 §, 5 § andra stycket, 7 § första stycket 1, 7 § andra stycket, 8 § första och andra styckena, 10 § första stycket, 13 § första stycket, 14 § andra stycket, 15 § tredje stycket, 16 § första stycket, 27, 44, 45 §§, 47 § första stycket andra meningen, 49 § första stycket, 51 § andra stycket, 52 § andra stycket, 64 § femte stycket, 72 §, 73 § tredje stycket och 110 – 113 §§.

Regeringen får bemyndiga generaltullstyrelsen att meddela föreskrifter i de ämnen som anges i 3 §, 5 § andra stycket, 7 § första stycket 1, 7 § andra stycket, 8 § första stycket 2 och andra stycket, 9 § första stycket, 12 § tredje stycket, 14 § andra stycket, 15 § tredje stycket, 16 § första stycket, 27, 34 a, 44 och 45 §§, 47 § första stycket andra meningen, 49 § första stycket, 51 § andra stycket, 52 § andra stycket, 72 §, 73 § tredje stycket och 110 – 113 §§.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

2. Den nya lydelsen i 14 § första stycket skall dock i de fall uppgifterna inte överförs elektroniskt börja tillämpas den dag regeringen bestämmer.

3. En anmälan till tullklarering som kommit in före utgången av 1991 handläggs enligt äldre föreskrifter.

4. Äldre föreskrifter gäller för förtullning av en vara som tagits om hand med stöd av hemtagnings-tillstånd före utgången av 1991.

5. Äldre föreskrifter gäller i fråga om överklagande av beslut som har meddelats före utgången av 1991.

Lag om ändring i lagen (1973:980) om transport, förvaring och förstöring av införselreglerade varor, m. m.

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1973:980) om transport, förvaring och förstöring av införselreglerade varor, m. m. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

En vara får utan hinder av förbud eller villkor som avses i 1 §

1. sändas genom tullområdet eller mellan orter inom detta enligt de villkor och föreskrifter som generaltullstyrelsen meddelar,

2. förvaras på tullupplag eller tullager eller i frihamn,

3. förstörs under kontroll av tullmyndighet eller annan som denna godkänner,

4. återutförs,

5. tas om hand med *stöd av hemtagningstillstånd* enligt 8 § första stycket tullagen (1987:1065) under villkor att varan förvaras i oförändrat skick av den som *beviljats tillståndet till dess tullmyndigheten meddelat att hinder mot vidare förfogande över varan inte föreligger.*

5. tas om hand med *tillämpning av ett förenklat förfarande* enligt 8 § första stycket 2 tullagen (1987:1065) under villkor att varan *till dess införselvillkoret uppfyllts* förvaras i oförändrat skick av den som *med tillämpning av det förenklade förfarandet tagit hand om varan.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

¹ Senaste lydelse 1987:1238.

Lag om ändring i tullregisterlagen (1990: 137)

Härigenom föreskrivs i fråga om tullregisterlagen (1990: 137)

dels att 9 § skall ha följande lydelse,

dels att i lagen skall införas en ny paragraf,

2 a §, av följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

2 a § Generaltullstyrelsen är registeransvarig för tullregistret.

Andra tullmyndigheter är registeransvariga när det gäller uppgifter i tullärenden som handläggs hos myndigheten.

9 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får överlämna till en juridisk person att förmedla uppgifter i elektroniska dokument som avses i 12 a § tullagen (1987:1065) till och från tullregistret.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får överlämna till en juridisk person att förmedla uppgifter i elektroniska dokument som avses i 11 a § tullagen (1987:1065) till och från tullregistret.

Den som tar del av uppgifter i förmedlingsverksamhet som avses i första stycket, får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han i verksamheten fått veta om enskilds ekonomiska och personliga förhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i sekretesslagen (1980:100).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

Lag om ändring i lagen (1987:1069) om tullfrihet m. m.

Härigenom föreskrivs att 30 § lagen (1987:1069) om tullfrihet m. m. skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

30 §

Tull som skall beräknas efter annan grund än värde får nedsättas för en vara, som är skadad på annat sätt än genom förskämning när den anmäls till förtullning *eller, om varan tas om hand med stöd av tillstånd enligt 8 § första stycket tulllagen (1987:1065), när den anmäls till hemtagning.* Nedsättningen skall motsvara den minskning av varans värde som skadan har medfört. Värdet av varan i oskadat skick och i skadat skick beräknas enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 4 § andra stycket tulltaxelagen (1987:1068).

Tull som skall beräknas efter annan grund än värde får nedsättas för en vara, som är skadad på annat sätt än genom förskämning när den *enligt 9 § tullagen (1987:1065) anmäls till förtullning.* Nedsättningen skall motsvara den minskning av varans värde som skadan har medfört. Värdet av varan i oskadat skick och i skadat skick beräknas enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 4 § andra stycket tulltaxelagen (1987:1068).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

Lag om ändring i lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon

Härigenom föreskrivs att 12 § lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon¹ skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*12 §²

Har motorfordon, för vilket skatt har erlagts eller skall erläggas till tullmyndighet, inom två år från tiden för förtullningen förts ut ur landet eller förstörts under kontroll av en myndighet eller någon annan som tullmyndigheten godkänner eller förts till svensk frihamn för annat ändamål än att brukas där och har fordonet inte varit registrerat eller varit registrerat endast i förening med avställning, skall tullmyndighet efter ansökan återbetala eller medge befrielse från skatten. Detta gäller dock inte om fordonet har återinförts efter utförseln eller förtullats efter att ha förts till frihamn och befrielse från skatt har medgetts enligt 16 § första stycket jämfört med 15 § 1 lagen (1987:1069) om tullfrihet m. m. Vid bestämmande av tiden för förtullningen tillämpas 12 § tullagen (1987:1065).

Har motorfordon, för vilket skatt har erlagts eller skall erläggas till tullmyndighet, inom två år från tiden för förtullningen förts ut ur landet eller förstörts under kontroll av en myndighet eller någon annan som tullmyndigheten godkänner eller förts till svensk frihamn för annat ändamål än att brukas där och har fordonet inte varit registrerat eller varit registrerat endast i förening med avställning, skall tullmyndighet efter ansökan återbetala eller medge befrielse från skatten. Detta gäller dock inte om fordonet har återinförts efter utförseln eller förtullats efter att ha förts till frihamn och befrielse från skatt har medgetts enligt 16 § första stycket jämfört med 15 § 1 lagen (1987:1069) om tullfrihet m. m. Vid bestämmande av tiden för förtullningen tillämpas 11 § tullagen (1987:1065).

Generaltullstyrelsen får för särskilt fall medge utsträckning av tidsfristen i första stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

¹ Lagen omtryckt 1984:159.

² Senaste lydelse 1989:196.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 13 december 1990

Närvarande: statsministern Carlsson, ordförande, och statsråden Engström, Hjelm-Wallén, S. Andersson, Göransson, R. Carlsson, Hellström, Johansson, G. Andersson, Lönnqvist, Thalén, Freivalds, Wallström, Lööw, Persson, Molin, Sahlin, Larsson, Åsbrink

Föredragande: statsrådet Åsbrink

Proposition om importrutiner i ett datoriserat tullförfarande, m. m.

1 Inledning

Den 3 september 1986 tillkallade chefen för finansdepartementet en särskild utredningsman (f. d. generaldirektören Sven Moberg) för att lämna förslag till hur elektroniskt uppgiftslämnande mellan företagen och tullerna skulle kunna ersätta nuvarande pappersbaserade rutiner och hur tullens hantering av uppgifterna skulle kunna automatiseras med hjälp av dator-teknik (dir. 1986:20). Utredningen, kallad tulldatautredningen (TDU), lämnade den 1 september 1987 delbetänkandet (SOU 1987:40) Datoriseringen av tullens export- och importrutiner – Förstudie. I betänkandet presenterades grunddragen i ett tulldatasystem som TDU föreslog skulle utvecklas. De tullprocedurer som systemet bör baseras på beskrevs översiktligt.

Regeringen beslöt den 10 september 1987 att TDU skulle fortsätta sitt arbete och efter remissbehandling redovisade regeringen i proposition (prop. 1987/88:100 bil.9) de ställningstaganden som utredningen föranledde. Regeringen anslöt sig därvid i huvudsak till utredningens förslag och beredde riksdagen tillfälle att ta del av vad regeringen anfört angående inriktningen av TDUs fortsatta arbete. Skatteutskottet tillstyrkte begärda anslag (SkU 1987/88:42) och fann inte anledning att närmare kommentera vad som anförts i propositionen. Riksdagen har bifallit utskottets hemställan (rskr. 1987/88:369).

TDU föreslog i en skrivelse till finansdepartementet den 1 september 1988 att den fortsatta beredningen av de författningsändringar som föranleds av elektroniskt uppgiftslämnande till tullerna skulle få ske i särskild ordning. Den 15 december 1988 tillkallade chefen för finansdepartementet en särskild utredningsman (rättschefen Johan Hirschfeldt) för att lämna förslag om de författningsändringar som behövs inför tullens datorisering (dir. 1988:66). Utredningen har antagit namnet utredningen om lagstiftningsbehovet vid tulldatoriseringen (TDL-utredningen).

I en skrivelse till regeringen den 17 mars 1989 om "Förändring av tullprocedurer i samband med datorisering av export- och importrutiner-

na, m. m.” (procedurskrivelsen) har TDU redogjort för huvuddelen av sina förslag till förändringar i tullprocedurerna och hemställt att regeringen skulle vidta de åtgärder som behövs för att tullförfaranden reglerade i lag och förordning skall utformas i enlighet med dessa förslag. Regeringen beslutade den 20 april 1989 att överlämna skrivelsen till TDL-utredningen för beaktande i dess arbete.

I en skrivelse till regeringen den 29 maj 1989 angående ”Förändring av tullprocedurer vid import och export av postförsändelser” (postprocedurskrivelsen) har TDU redogjort för sina förslag till förändringar av rutinerna för tullbehandling av postförsändelser m. m. och hemställt att regeringen skulle vidta åtgärder för en författningsreglering i enlighet med förslagen. Regeringen beslutade den 21 juni 1989 att även överlämna denna skrivelse till TDL-utredningen.

Den 27 juni 1989 lämnade TDU sitt slutbetänkande (SOU 1989:40) Datorisering av tullrutinerna – Slutrapport. Procedurskrivelsen och postprocedurskrivelsen har tagits in som bilaga 3 respektive 4 till betänkandet. TDU har vidare lämnat förslag till hur tulldatasystemet (TDS) bör utformas i detalj och en tidsplan för införandet av systemet.

Den 28 april 1989 lämnade TDL-utredningen delbetänkandet (SOU 1989:20) Tullregisterlag m. m. Förslagen i betänkandet avser de lagändringar som är nödvändiga för att TDS skall kunna börja tas i drift avseende exportverksamhet. I betänkandet föreslås att tulldataregistret skall regleras i en särskild registerlag samt vissa ändringar i tullagen och lagen om straff för varusmuggling. Efter remissbehandling av betänkandet har regeringen i proposition (prop. 1989/90: 40 om tullregisterlag m. m.) lämnat lagförslag i huvudsak i enlighet med betänkandet. Riksdagen har den 19 april 1990 beslutat i enlighet med förslagen i propositionen (se SFS 1990: 137–139). Regeringen har den 26 april 1990 beslutat om ändringar på förordningsnivå i anledning av den nya lagstiftningen (se SFS 1990: 179–181). Författningarna trädde i kraft den 1 juni 1990. TDS har tagits i bruk på exportsidan. Verksamheten drivs än så länge på försök.

TDL-utredningen har i april 1990 lämnat ett andra delbetänkande (SOU 1990:37, Författningsreglering av nya importrutiner m. m.). Förslagen rör i första hand de författningsändringar som behövs till följd av TDUs förslag till nya importrutiner. Förslagen berör även vissa närliggande frågor såsom tullupplagens rättsliga ställning och vissa allmänna förvaltningsrättsliga frågor.

Betänkandet har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna bör fogas till protokollet som *bilaga 1*. En sammanfattning av remisstyttrandena finns tillgängliga på finansdepartementet (dnr 2639/90). På grundval av de remissbehandlade utredningsförslagen har inom finansdepartementet utarbetats lagförslag som i allt väsentligt följer utredningens förslag.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 22 november 1990 att inhämta lagrådets yttrande över lagförslagen. De remitterade lagförslagen bör fogas till protokollet i

detta ärende som *bilaga 2*. Lagrådet lämnade de remitterade lagförslagen utan erinran. Lagrådets yttrande bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga 3*.

Prop. 1990/91: 75

2 Importförfarandet i dag

Förfarandet vid införsel av varor är reglerat i tullagen (1987:1065), tullförförordningen (1987:1114) och de föreskrifter som generaltullstyrelsen (GTS) meddelat med stöd av bemyndigande. Förvaltningslagen är tillämplig på tullförfarandet i den omfattning det inte framgår något annat av tullagen eller tullförförordningen.

Det finns ett grundläggande förfarande för tullbehandling av varor som förs in i landet. Dessutom finns möjligheter att utnyttja alternativa förfaranden avseende de olika delmomenten i det grundläggande förfarandet. Huvudparten av importen sker under utnyttjande av ett eller flera alternativa förfaranden.

Det grundläggande förfarandet är följande. Varan anmäls skriftligen till förtullning varvid tulldeklaration och styrkande handlingar lämnas. Den som anmäler varan till förtullning blir tullskyldig. Vem som äger varan vid anmälningsstillfället saknar i detta sammanhang betydelse. Med förtullning avses de åtgärder en tullmyndighet skall vidta vid införsel innan fri förfoganderätt över varorna kan tillåtas. Tulldeklarationen skall innehålla vissa föreskrivna uppgifter. Tullmyndigheten kontrollerar vid förtullningen att varan får föras in i landet och fastställer tull, annan skatt och avgift för den. Förtullningen innefattar i grundförfarandet alltid någon form av kontroll av dokument och ibland även fysisk kontroll av godset. Den tullskyldige erlägger det fastställda beloppet inom 15 dagar från taxeringsbeslutet. Därefter får han förfoga över varan.

GTS kan föreskriva att tull- och skattefria varor får föras in i landet utan att anmälas till förtullning om detta kan ske utan risk för att de föreskrifter som gäller för införseln eftersätts. GTS har föreskrivit att anmälan till förtullning inte behöver lämnas i ett antal fall, bl. a. vid införsel av vissa tull- och skattefria varor som medförs av resande. Om det inte finns någon sådan tillämplig föreskrift skall även tull- och skattefria varor som förs in i landet anmälas till förtullning. Tullpålagor att betala bestäms i sådant fall till noll kr.

GTS kan medge en importör kredit. En sådan importör – kreditimportör – betalar enligt särskild tullräkning för samtliga sändningar under en vecka och han får förfoga över godset redan innan betalning skett. Den helt övervägande delen av importen till Sverige sker mot betalning av tull, annan skatt och avgift i efterhand. Statusen som kreditimportör medför dock inte i sig att importören får förfoga över varan innan övriga led i en förtullning avslutats.

I stället för att direkt anmäla varan till förtullning kan importören välja någon annan form av tullklarering. Varan kan

1) transiteras,

2) läggas upp för förvaring på tullupplag eller tullager, eller i frihamn eller exportbutik,

3) tas hem av hemtagare,

4) innehas med temporär tullfrihet.

5) återutförs eller

6) överlåtas till staten eller anmälas till förstöring.

Vid utnyttjande av någon av klareringsformerna enligt punkterna 1–4 behövs ytterligare klareringsåtgärder (dock inte för varor som säljs i exportbutik). De olika klareringsformerna kan kombineras med varandra. En vara kan således transiteras till ett tullupplag och läggas upp där för att senare tas hem med stöd av ett hemtagningsförfarande. Om en vara skall permanent införas till landet krävs att den som en sista klareringsåtgärd förtullas. Klareringsformerna enligt punkterna 5 och 6 är, i likhet med förtullning, slutliga klareringsformer som inte medför behov av någon ytterligare tullklarering.

En vara som skall transporteras genom Sverige på väg mellan två andra länder kan föras oförtullad genom landet med stöd av ett *transiteringsförfarande*. Varan förs ut ur landet igen och blir aldrig föremål för en förtullning i Sverige. Transitering kan emellertid även innebära att en vara sänds oförtullad mellan två orter i landet. Det kan gälla fall där importören finner det fördelaktigare att göra förtullning vid en tullplats inne i landet. Varan transiteras i sådant fall från gränstullplatsen till en tullplats inne i landet. Transiterad vara skall anmälas till förtullning eller annan tullklarering vid ankomsten till bestämmelseorten.

Hemtagning innebär att importören får ta hand om och fritt föfoga över varan redan innan varan anmälts till förtullning. Endast den som erhållit tullverkets tillstånd att vara hemtagare får utnyttja denna möjlighet. Sådant tillstånd kan ges den som bedriver importverksamhet, men inte den som endast bedriver transportverksamhet. En hemtagare måste även vara kreditimportör. En vara som skall tas hem skall anmälas till hemtagning. I anmälan skall vissa grundläggande uppgifter om godset anges. En hemtagen vara skall anmälas till förtullning eller annan tullklarering inom viss tid efter det att varan anmälts till hemtagning.

En importör kan välja att lägga upp en vara från utlandet på *tullupplag* eller *tullager* utan att först anmäla varan till förtullning. Tullupplag är avsedda för förvaring under kortare tid (längst 30 dagar) och tullager för förvaring under längre tid. GTS får föreskriva hur lång tid en vara får förvaras oförtullad på tullager. GTS får dock inte föreskriva att den längsta tid en vara får förvaras på ett tullager skall vara kortare än två år. Tullager kan vara tullkreditlager, provianteringslager eller transitlager. Förvaring på tullager kan vara lämplig om importören inte behöver varorna förrän vid en senare tidpunkt och anser det värdefullt att kunna förvara varan utan att tull, skatt och andra pålagor tas ut. Förvaring på tullupplag kan vara lämplig under ett förtullningsförfarande eller som en inledning till en hemtagning. En tullmyndighet kan nämligen ge bolag eller förening som innehar ett tullupplag i uppdrag att utföra tullmyndigheternas kontroll och prövning när en hemtagare vill ta hand om varor som är upplagda på tullupplaget. Ett tullupplag som har fått sådant uppdrag brukar sägas ha

utlämningsrätt. Verksamheten bedrivs under tullverkets tillsyn. Tullmyndigheten utför dock endast i ett mindre antal fall fysisk kontroll av sådant gods som skall utlämnas till en hemtagare från ett tullupplag med utlämningsrätt. Utlämnning av vara till importören för fritt förfogande kan således komma att ske utan ett direkt beslut av en tullmyndighet i det enskilda fallet. Den efterföljande förtullningen hanteras dock alltid av tullmyndighet.

Varor från utlandet kan även tas in i *frihamn* eller *exportbutik* utan att först anmälas till förtullning. I frihamn får oförtullade varor förvaras utan tidsbegränsning. I frihamn får den som har tillstånd från regeringen eller i vissa fall GTS bedriva industriell verksamhet. I sådan verksamhet får oförtullade varor användas som material för bearbetning. Innehavare av frihamn kan, i likhet med innehavare av tullupplag, få utlämningsrätt. I exportbutiker sker försäljning av skattefria varor till resande på flygplatser.

En vara som lagts upp på tullupplag eller tullager eller tagits in i frihamn eller exportbutik skall anmälas till förtullning eller annan tullklarering innan förvaringen upphör. Varor som försäljs i exportbutik behöver dock inte anmälas till tullklarering.

Varor som förs in i landet för att användas här under en begränsad tid och som sedan skall föras ut ur landet igen kan under visa förutsättningar få föras in med *temporär tullfrihet*. Med temporär tullfrihet följer även frihet från andra införselpålagor. Temporär tullfrihet kan t. ex. medges för varor som skall visas på en utställning eller mässa och därefter återutföras. Temporär tullfrihet medges för viss tid. Innan denna tid gått till ända skall varan anmälas till förtullning eller annan tullklarering. I normalfallet skall varan således anmälas till tullklareringsformen återutförsel.

Anmälan till tullklarering får ske genom ombud. Om ombudet skall avge tulldeklaration måste han dock vara godkänd av GTS. Ett ombud som är kreditimportör kan åta sig att fullgöra den betalningsskyldighet som vilar på den tullskyldige. Huvudmannen kan på detta sätt komma i åtnjutande av ombudets tullkredit och genom denne få förfogande över godset innan betalning av införselpålagorna skett.

Anmälan och deklaration görs på det s. k. enhetsdokumentet som infördes samtidigt i EG och EFTA-länderna den 1 januari 1988 enligt konventionen om enhetsdokumentet (se förordningen (1987:1126) om en konvention om förenkling av formaliteterna vid handel med varor). Konventionen syftar till att begränsa den administrativa tulldokumentationen och harmonisera uppgiftskraven vid handel mellan EG och EFTA-länderna. En avsikt är att förenkla en framtida överföring av uppgifter mellan länderna med datorer.

I några fall används dock alltjämt särskilda blanketter. Detta är fallet med hemtagningsanmälan. Det har sin grund i att det s. k. H-numret (används för kontroll av att lämnande av deklaration och andra åtgärder sker inom föreskrivna tidsfrister) inte får tryckas på enhetsdokumentet. I det datoriserade förfarandet kan H-numrets funktion övertas av tullidet (se prop. 1989/90:40, s. 21). Behovet av en särskild blankett för hemtagningsanmälan upphör därmed. Några remissinstanser har uttryckt far-

hågor för att övergången skall medföra problem för de företag som även fortsättningsvis kommer att lämna sina uppgifter på papper. Jag utgår från att GTS kommer att ta vederbörlig hänsyn till de övergångsproblem som kan uppkomma.

3 Kontrollfrågor

Dagens tullrutiner fick sin utformning genom den omfattande reform som genomfördes den 1 januari 1974. Dessförinnan byggde systemet på en officialtulltaxering och en regelmässig fysisk godskontroll. Importören anmälde varan till förtullning och nödvändiga handlingar upprättades av en tulltjänsteman på grundval av de uppgifter som importören lämnade. Under förtullningsförfarandet handhade tullmyndigheten godset och ansvarade för det på i stort sett samma vis som en depositarie. Alla åtgärder för tullbehandlingen företogs i ett sammanhang. Först när tulltaxeringen utförts och importören betalat importpålågorna lämnades varorna ut av tullmyndigheten.

Systemet med officialtulltaxering och regelmässig fysisk godskontroll visade sig dock inte kunna upprätthållas i praktiken när godsflödet med åren ökade kraftigt i omfattning. Olika speciella förfaranden började tillämpas för att verksamheten skulle fungera. Detta utgjorde grunden till den reform som genomfördes 1974. Väsentliga nyheter i systemet var privat godsvård, hemtagningsförfarandet och att tulltaxeringen skulle ske med ledning av en deklaration som lämnas av den tullskyldige.

Systemändringen har inneburit en principiell förändring i tullmyndigheternas kontrollverksamhet. Det tidigare systemet byggde på en åtminstone i teorin absolut kontroll av anmält gods. I dagens system är kontrollverksamheten begränsad till mer punktvisa insatser.

I takt med att godsflödet ytterligare ökat i omfång sedan år 1974 har möjligheterna att avsätta resurser till kontrollåtgärder minskat i takt med att pappersarbetet ökat i omfång. Det är i avsikt att lösa problemet med de ökade pappersmängderna som beslut fattats om införande av tulldatasystemet. Genom den avlastning i pappersarbetet som blir möjlig efter datoriseringen kan personalen få mer tid för kontrollåtgärder.

Vid en förtullning enligt grundmodellen skall alla led i förfarandet klaras av innan varan lämnas ut. Varan finns således tillgänglig för fysisk kontroll under hela förfarandet, även om den kan vara upplagd i ett privat tullager. Fysisk kontroll behöver dock inte faktiskt företas. En fysisk kontroll kan utföras efter ett slumpmässigt urval, på grundval av att uppgifterna i deklarationen väcker misstankar om att felaktigheter föreligger eller i anledning av att misstankar mot en viss försändelse uppkommit t.ex. genom tullens spaningsverksamhet.

Vid ett elektroniskt uppgiftslämnande och hanterande av uppgifterna försvinner delvis den kontakt med uppgifterna som tullpersonalen idag har och som kan utlösa en fysisk kontroll av godset. I TDS byggs därför in ett spärrsystem som till en del kan ersätta tulltjänstemännens funktion i denna del. Spärrsystemet kan ge utslag enligt ett slumpmässigt urval, eller

på vissa inprogrammerade kombinationer av uppgifter. Spärrmöjligheterna är dock begränsade av de uppgifter som skall lämnas och de intervaller som programmeras in. Spärrsystemet kan på så sätt ge en indikation till en tulltjänsteman att skäl till kontroll kan föreligga. Det är tulltjänstemannen som skall avgöra om kontroll skall utföras och i så fall i vilken form.

I och med införandet av TDS uppstår därför krav på en successiv förändring av tullverkets kontrollmetoder. GTS tillsatte också år 1989 det s. k. kontrollmetodprojektet för att behandla frågan om datorstöd i kontrollarbetet. Projektet har visat att datorstöd i revisionsarbetet kan komma att innebära stora fördelar. Såväl granskningens kvalitet som effektivitet kan ökas. I projektet har betonats vikten av att tullmyndigheten får befogenhet att granska ADB-baserade räkenskaper. TDL-utredningen har också i tilläggsdirektiv fått i uppdrag bl. a. att se över utnyttjandet av ADB-teknik i tullmyndigheternas räkenskapsgranskning och övrig kontrollverksamhet (dir. 1990:32).

I detta lagstiftningsärende avser jag endast att ta upp vissa kontrollfrågor som har anknytning till tullupplagens rättsliga ställning. Jag återkommer till frågan i avsnitt 8.

4 Allmänt om ändringsförslagen

Genom tullregisterlagen och tidigare beslutade ändringar av bl. a. tullagen har grunden lagts för ett elektroniskt lämnande av uppgifter i tullärenden. De frågor som tidigare har behandlats har avsett frågor av allmän betydelse och frågor som särskilt berört export. Här kommer att behandlas frågor som särskilt berör importförfarandet. Förslagen avser i huvudsak åtgärder för att underlätta ett datoriserat förfarande.

5 Godkända mottagare

Mitt förslag: Tullmyndighet ges möjlighet att medge vissa importörer status som godkända mottagare.

Utredningens förslag överensstämmer med mitt.

Remissinstanserna har tillstyrkt eller lämnat förslaget utan erinran. Vissa instanser har haft synpunkter på den närmare utformningen av förfarandet.

Skälen för mitt förslag: Vid utformningen av importrutinerna i det datoriserade förfarandet bör möjligheterna till anpassning till utvecklingen i omvärlden underlättas. Av särskilt intresse är utvecklingen i EG och samarbetet mellan EG och EFTA-länderna.

Enligt den för EG och EFTA-länderna gemensamma transiteringskonventionen kan en transitering företas mellan tullanstalter (avgångstullanstalten och bestämmelsestullanstalten) i två anslutna länder. Dessa tullanstalter

stalter behöver inte vara gränstullanstalter utan transiteringen kan både påbörjas och avslutas inne i respektive land. Den som begär tillstånd att företa transiteringen (den huvudansvarige) skall förete varan och en transiteringsdeklaration vid avgångstullanstalten. Vid tullanstalten registreras deklarationen och myndigheten bestämmer den tid inom vilken varan skall företes hos bestämmelsetullanstalten samt vidtar nödvändiga åtgärder för identifiering (t.ex. plombering) av försändelsen. Normalt måste den huvudansvarige ställa säkerhet för betalning av tull och andra pålagor. Vid passering av andra tullanstalter (transittullanstalter) vid gränsen/gränserna skall en skriftlig gränsövergångsattest lämnas. Varan inspekteras endast om någon oegentlighet som kan leda till missbruk misstänks, t. ex. om en plomb brutits. Vid bestämmelsetullanstalten avslutas transiteringen och en annan klareringsform påbörjas. Bestämmelsetullanstalten skickar ett meddelande till avgångstullanstalten om att transiteringen avslutats. Om avgångstullanstalten inte fått ett sådant meddelande (ankomsttest) efterlyses försändelsen. Gränsövergångsattesterna kan därvid användas för att spåra försändelsen.

Transiteringskonventionen innehåller möjligheter att medge vissa förenkligheter. En sådan är ett förfarande med vad som kallas godkända mottagare. Det innebär att en mottagare som uppfyller vissa villkor kan godkännas av tullmyndigheten att föra varan direkt till sitt lager eller annan plats där den skall användas eller förvaras, utan att först förete varan vid bestämmelsetullanstalten. I godkännandet för en mottagare skall anges dels inom vilken tidsfrist och på vilket sätt bestämmelsetullanstalten skall underrättas om varornas ankomst, dels om någon åtgärd krävs innan mottagaren får förfoga över varan.

Förfarandet med godkända mottagare tillämpas inte i Sverige i dag. Möjligheterna att i framtiden använda ett sådant förfarande som ett alternativt förfarande vid förtullning bör dock öppnas. Detaljregleringen av förutsättningarna bör ske i förordning och föreskrifter på lägre nivå. Förfarandet bör i synnerhet i inledningsskedet tillämpas med försiktighet. Vederbörlig hänsyn till kontrollintresset måste tas.

6 Hemtagning och andra förenklade förfaranden

Mitt förslag: Hemtagningsförfarandet behålls men blir inte längre en självständig klareringsform. Förfarandet ingår i stället som ett första led i en förtullning. Hemtagning skall även kunna ske genom ett ombud som har hemtagningstillstånd. På lagnivå ges endast rambestämmelser för förenklade förfaranden. Detaljregleringen av tillåtna förenklade förfaranden ges i föreskrifter på lägre nivå än lag.

En möjlighet att överklaga beslut under ett förfarande avseende rätten att förfoga över en vara införs.

Remissinstanserna har i huvudsak inte haft någon erinran. *Kommerskollegium* har dock ifrågasatt om det är lämpligt att hemtagning upphör att vara en självständig tullklareringsform eftersom en importör kan vilja utnyttja någon annan klareringsform än förtullning. Kollegiet har även ifrågasatt om det finns skäl att utvidga möjligheten till hemtagning till att omfatta även importörs ombud.

Skälen för mitt förslag: Hemtagningssystemet bör även i fortsättningen tillämpas. Det har på det hela taget fungerat väl. En brist har dock varit att importören delvis har varit tvungen att lämna samma uppgifter både i hemtagningsanmälan och i anmälan till förtullning. I det datoriserade förfarandet är det naturligt att uppgifter som en gång lämnats i ett ärende inte senare behöver lämnas på nytt.

I dag kan hemtagningstillstånd endast ges till importör. Den som enbart sysslar med transporten kan inte bli hemtagare. En speditör kan i dag emellertid ha tullkredit och med stöd av denna få tillgång till gods för en kunds räkning innan importpålager erlagts. Det finns ett värde i att speditörer och motsvarande som agerar ombud även kan ges möjlighet att ta hem varor för kunds räkning.

När, som föreslagits i föregående avsnitt, möjligheter till olika förenklade förfaranden öppnas är det olämpligt att behålla hemtagning som en särskild klareringsform. Hemtagning blir i stället ett första led i en förtullning. Den som efter hemtagningen vill fortsätta med en annan klareringsform än förtullning får således först återkalla anmälan till förtullning. Möjligheterna att återkalla en anmälan till förtullning bör regleras på förordningsnivå.

För att ge ett flexibelt system bör tullagen endast innehålla rambestämmelser om förenklade förfaranden och detaljregleringen flyttas till tullförordningen och underordnade föreskrifter. De förenklade förfarandena är hemtagning, hemtagning genom ombud och godkänd mottagare.

Ett beslut avseende utlämning av gods med stöd av ett förenklat förfarande är ett beslut under handläggning av ett ärende. Enligt allmänna förvaltningsrättsliga principer som har utbildats i praxis får beslut under handläggningen av ett ärende i regel endast överklagas i samband med det slutliga avgörandet. Ett beslut under förfarandet om en begränsning i rätten att förfoga över en vara är emellertid av så ingripande natur för importören att beslutet bör kunna överklagas utan samband med att ärendet avgörs. En föreskrift om detta bör tas in i tullagen.

7 Löpande inlämning

Mitt förslag: Den som använder ett förenklat förfarande (hemtagare eller godkänd mottagare) skall lämna fullständiga uppgifter för förtullning inom 15 dagar efter att den ursprungliga anmälan lämnats.

Utredningens förslag överensstämmer i huvudsak med mitt. Utredningen har dock föreslagit att tidsfristen skall vara 14 dagar.

Remissinstanserna har haft delade uppfattningar om tidsfristens längd. Representanter för näringslivets intressen har i allmänhet ansett att den av TDU föreslagna tidsfristen, 14 dagar, är för kort. Dessa remissinstanser har i första hand föreslagit en tidsfrist om 21 dagar, men de flesta har kunnat acceptera en tidsfrist om 14 arbetsdagar. SCB har framhållit vikten av att uppgifter för statistiska ändamål skall kunna lämnas senast 15 dagar efter kalendermånads slut. GTS har föreslagit att tidsfristen sätts till 15 dagar eftersom detta ger en bättre fördelning av antalet inkomna ärenden under de olika veckodagarna.

Skälen för mitt förslag: Anmälan till direktförtullning och hemtagningsanmälan lämnas nu av företagen till tullverket när en tullklareringsåtgärd behövs. Någon periodicitet finns inte för detta uppgiftslämnande. Anmälan till förtullning efter hemtagning lämnas dock för närvarande periodiskt.

Varor som utlämnats enligt hemtagningsförfarandet skall anmälas till förtullning senast torsdagen i andra kalenderveckan efter den vecka då varan anmäldes till hemtagning. Ungefär två tredjedelar av alla tulldeklarationer lämnas in på torsdagen och 10 till 20 procent på onsdagen. Den helt dominerande andelen av tulldeklarationerna kommer således in under loppet av två dagar.

I dagens manuella system medför den periodiska inlämningen problem i form av ojämnheter i arbetsbelastningen. Problemen blir inte mindre vid en datorisering. I det datoriserade systemet är det oekonomiskt att dimensionera mottagningsfunktionen (se prop. 1989/90:40 avsnitt 12) och datakommunikationskapaciteten efter den toppbelastning som skulle uppkomma vid periodisk inlämning. Samma sak gäller bearbetningskapaciteten i tullverkets datorer. Den periodiska inlämningen bör därför ersättas med en löpande inlämning.

Den nuvarande ordningen innebär att deklarationen skall lämnas mellan 11 och 17 dagar efter det att anmälan till hemtagning gjordes. Detta ger ett genomsnitt på 14 dagar.

Näringslivets representanter har hävdats att mer varor importeras vissa veckodagar än andra och att den genomsnittliga tidsfristen därför är mer än 14 dagar. Vidare har hävdats att ett system med löpande inlämning är mer administrativt betungande än det nuvarande och att en längre tidsfrist därför är behövlig. Man har därvid särskilt betonat att företagen dagligen behöver uppmärksamma när tulldeklaration skall lämnas.

En omläggning till ett nytt system medför naturligtvis administrativa problem i inledningen. Vad näringslivets representanter har anfört och vad i övrigt framkommit ger dock inte skäl att tro att ett system med löpande inlämning inte kan hanteras med en inlämningsfrist om cirka 14 dagar. En längre tidsfrist än nödvändigt innebär förseningar i importstatistiken och leder dessutom till ränteförluster för staten.

GTS har utifrån hur importen i dag fördelar sig mellan olika veckodagar funnit att en 15 dagars frist skulle ge en jämnare fördelning av ärendena än en 14 dagars frist. Då detta kan genomföras utan att kravet på tillgång till statistiska uppgifter inom 15 dagar efter en kalendermånads slut äventyras bör tidsfristen bestämmas till 15 dagar.

Mitt förslag: Bolag eller förening med utlämningsrätt skall få lämna ut importgods till hemtagare utan att uppgifterna i hemtagningsanmälan först kontrollerats mot TDS spärrsystem.

Tullmyndighet ges möjlighet att ge även innehavare av transitlager utlämningsrätt.

Utredningens förslag överensstämmer med mitt.

Remissinstanserna: *TCO* har i sitt remissvar krävt att utlämnande från tullupplag med utlämningsrätt inte skall få ske i det datoriserade förfarandet utan att uppgifter om försändelsen först förts in i TDS och där kontrollerats mot systemets spärrfunktioner.

Näringslivets representanter i TDU och i TDL-utredningen har å andra sidan värnat om att utlämningen från tullupplagen skall kunna ske som idag. Näringslivet har uttryckt oro för att godsflödet annars kommer att flyta sämre än idag, vilket ses som allvarligt inte minst mot bakgrund av att strävandena inom EG går i motsatt riktning.

Sveriges Stuvareförbund och *Svenska hamnförbundet* har motsatt sig att särskilda spärrlistor läggs ut på upplagen med motiveringen att detta innebär att tullupplagen åläggs en spaningsfunktion för tullverkets räkning.

Datainspektionen (DI) har anfört att sekretesslagen (1980:100) ställer hinder i vägen för ett utlämnande av uppgifter om spärrar till tullupplag. DI anser vidare att frågan om användande av spärrar måste utredas ytterligare och författningsregleras.

Rörande övriga förslag har remissinstanserna i huvudsak varit positivt inställda till förslagen.

Skälen för mitt förslag: I det sedan länge tillämpade systemet med utlämningsrätt för privata tullupplag ligger att kontrollen före utlämning primärt vilar på tullupplaget, medan den slumpmässiga fysiska kontrollen sker genom besök av tulltjänstemän utan att det finns någon direkt anknytning till en särskild försändelse. Förfarandet har fungerat väl. Ordningen har också varit nödvändig med hänsyn till utrikeshandelns ökning. Varken i TDUs eller TDL-utredningens uppdrag har ingått att överväga att slopa tullupplagens utlämningsrätt i samband med datoriseringen. Sådana grundläggande förändringar av importrutinerna kan enligt min mening inte heller motiveras av datoriseringen. Att återinföra en myndighetskontroll av all utlämning skulle avsevärt komplicera förfarandet även om datorstöd finns. Det finns inte heller anledning att anta att några betydande kontrollvinster skulle kunna göras på detta sätt. Det har ifrågasatts om inte all utlämning från tullupplag borde föregås av att uppgifter om försändelsen förts in i TDS och där kontrolleras mot systemets "gröna och röda kanaler". Om TDS placerade ett ärende i s. k. röd kanal, t. ex. därför att en inlagd spärr gett utslag, skulle utlämning inte få ske förrän en tullmyndighet beslutat därom. Det tulldatasystem som nu byggs är inte så dimensionerat att alla försändelser kan kontrolleras mot sådana dataspärrar innan

de lämnas ut från ett tullupplag, om acceptabla tidsfrister skall kunna hållas. Det finns inte heller skäl att nu bygga ut systemet på ett sådant sätt. I en anmälan om hemtagning lämnas endast några få uppgifter. Det är endast dessa uppgifter som eventuella spärrar skulle kunna avse. Att genom spärrar få fram enskilda särskilt intressanta sändningar skulle vara svårt. Det är antagligt att systemet — utbyggt på ett sådant sätt — skulle ge utslag för ett stort antal sändningar som man inte avsett att spärra. Det finns då risk för att systemet skulle binda betydande resurser hos tullverket till liten nytta för kontrollen.

Enligt min mening finns det därför inte skäl att anta att kontrollvinster-na skulle bli betydande om TDS byggs ut så att all utlämning från tullupplag kontrolleras i spärrsystemet. En sådan ordning kan också antas medföra en ökad handläggningstid innan utlämning kan ske hos tullupplagen som hanterar merparten av Sveriges import.

I dag tillämpas av några tullmyndigheter ett system som går ut på att särskilda spärrlistor vid behov lämnas ut till tullupplagen över försändelser som inte skall lämnas ut utan att tullmyndigheten först har fått tillfälle till kontroll. Detta är något som enligt uppgift används sparsamt.

Utlämnande av spärrlistor kan enligt min uppfattning inte ses som att tullupplagen åläggs någon spaningsfunktion. Förfarandet måste anses ligga inom den kontrollfunktion som ingår i den myndighetsfunktion som delegerats till dem. Någon principiell tveksamhet mot förfarandet föreligger därför inte enligt min mening. Ur praktisk synvinkel bör dock beaktas att antalet begränsningar i utlämningsrätten inte bör bli allt för stort.

En annan fråga är om utlämnande av spärrlistor kan strida mot sekretesslagstiftningen i den utformning lämnandet av sådana listor har i dag och i den form det skulle få vid ett datoriserat förfarande.

Spärrverksamheten faller inom ramen för sådan verksamhet avseende tullkontroll som är sekretessbelagd enligt 9 kap. 2 § sekretesslagen. I det kapitlet behandlas sekretess med hänsyn till skyddet för enskildas ekonomiska och personliga förhållanden. Enligt bestämmelsen gäller ett s. k. omvänt skaderekvisit. Det betyder att det råder en presumtion för sekretess för uppgifter hos tullverket. Presumtionen kan dock brytas t. ex. om uppgifterna uppenbarligen är harmlösa.

När en tullmyndighet lägger ut en spärr hos ett upplag finns det inte någon anledning att ange grunden för att man lägger ut just denna spärr. Detta är tvärtom en uppgift som tullmyndigheten vinnlägger sig om att hålla hemlig. Redan det förhållandet att personal på ett tullupplag (som har tystnadsplikt) får kännedom om att en tullmyndighet vill kontrollera ett visst företags sändning kan inte utan vidare medföra skada för detta företag eller någon fysisk person som kan förknippas med företaget. Dessa uppgifter är som regel att betrakta som harmlösa. Det kan dock inte uteslutas att omständigheterna i vissa fall är sådana att utläggningen av spärrar hos tullupplagen kan komma i konflikt med 9 kap. 2 § sekretesslagen. Enligt 1 kap. 5 § sekretesslagen utgör sekretess inte hinder mot att en uppgift lämnas ut, om det är nödvändigt för att den utlämnande myndigheten skall kunna fullgöra sin verksamhet. Enligt min mening kan förfä-

randet med spärllistor därför tillämpas i dag och i framtiden utan någon lagändring.

Tullager kan vara tullkreditlager, transitlager eller provianteringslager.

Transitlager fungerar i många avseenden som ett tullupplag. På tullupplag får godset vara upplagt i högst 30 dagar. På transitlager får godset däremot vara upplagt i högst två år. Det har ifrågasatts om transitlager behövs och om tiden för förvaring på tullupplag istället kan utsträckas. Erfarenheten visar emellertid att det är fördelaktigt från kontrollsynpunkt att skilja på långtidsgods och genomloppsgods. Transitlagerformen bör därför finnas kvar. De flesta transitlager innehas av tullupplagshavare och uppläggningsen på transitlager sker ofta direkt från ett tullupplag. Transitlagerhavare kan för närvarande inte medges utlämningsrätt. Beslut om utlämning av gods till hemtagare från transitlager fattas i dag alltid av en tullmyndighet. På grund av likheten mellan tullupplag och transitlager bör möjligheten att delegera tullkontrollen öppnas även avseende bolag eller föreningar som innehar transitlager.

Beträffande innehavare av tullkreditlager eller provianteringslager torde det inte finnas några skäl att delegera tullkontrollen. I tullagen särskiljs dock inte mellan de olika formerna av tullager. Den uppdelningen görs först på förordningsnivå. Jag föreslår därför att lagtexten utformas så att tullmyndighet får rätt att delegera tullkontrollen till innehavare av tullager enligt vad regeringen föreskriver. Begränsningen till transitlager får göras på förordningsnivå.

9 Förenklat uppgiftslämnande och tull- och skattefrihet för försändelser med lågt värde

Mitt förslag: När tulldatasystemet tas i bruk på importsidan skall inte längre uppgifter om belopp att betala i tull och andra importpålager lämnas i tulldeklarationen.

Regeringen ges rätt att föreskriva om begränsad uppgiftsskyldighet för varuförsändelser vars värde uppgår till högst 10 000 kr.

Nu gällande tull- och skattefrihet för postförsändelser för vilka tull, annan skatt och avgift inte uppgår till 50 kr. utvidgas till att gälla försändelser oavsett hur de befordras. Samtidigt höjs beloppsgränsen till 100 kr.

Utredningens förslag överensstämmer i huvudsak med mitt.

Remissinstanserna har i allmänhet tillstyrkt eller lämnat förslagen utan erinran. *Kommerskollegium* och *SCB* har dock anmält tveksamhet inför förslaget med begränsad uppgiftsskyldighet för försändelser vars värde uppgår till högst 10 000 kr. Några remissinstanser har ifrågasatt om värdegränsen inte i stället borde höjas ytterligare. Några remissinstanser har även ifrågasatt om tull- och skattefrihetsgränsen borde höjas ytterligare utöver den av utredningen föreslagna höjningen.

Skälen för mitt förslag: När tulldatasystemet tas i bruk på importsidan finns inte längre något behov av att importören i tulldeklarationen beräknar vilka belopp som skall betalas i tull och skatt. TDS kommer automatiskt att göra dessa beräkningar. Så länge manuell tullberäkning finns kvar finns dock behov av att dessa uppgifter lämnas. Eftersom införandet av TDS kommer att ske gradvis bör uppgiftskravet kvarstå under en övergångstid för sådana deklarationer som inte lämnas elektroniskt.

Möjligheter till rationaliseringar bör öppnas avseende uppgiftslämnandet för försändelser med relativt lågt värde. Vid tillämpningen måste naturligtvis vederbörlig hänsyn tas till att uppgiftslämnandet inte begränsas så att handelsstatistiken väsentligt försämrats.

För försändelser med lågt värde är det från administrativ synpunkt betungande att ta ut tull och skatt vid införsel. Kostnaderna för förfarandet kan överstiga intäkterna. Samtidigt får emellertid beaktas att möjligheten till tull- och skattefri införsel kan ge orättmätiga konkurrensfördelar för den som väljer att från utlandet t.ex. genom postorder försälja varor med ett värde som understiger tull- och skattefrihetsgränsen. Vid bestämmande av en tull- och skattefrihetsgräns måste därför en avvägning göras mellan behovet av administrativa förenklingar och konkurrensneutralitetsaspekten. Jag finner att den av utredningen föreslagna gränsen om 100 kr. är väl avvägd.

Tull- och skattefrihet för försändelser med lågt värde gäller i dag endast för postförsändelser. En sådan begränsning är inte befogad. Friheten bör gälla alla typer av försändelser. Varor som resande medför avses dock inte i detta sammanhang. För sådana varor finns särskilda bestämmelser om tull- och skattefrihet.

10 Postförsändelser

Mitt förslag: Postverket görs tullskyldigt för sådana försändelser som verket förmedlar om försändelsen inte anmäls till tullklarering av någon annan.

Utredningens förslag överensstämmer med mitt.

Remissinstanserna har i huvudsak lämnat förslaget utan erinran. *Kammarrätten i Stockholm* har ansett att det uttryckligen av lagtexten bör framgå att Postverket inte är tullskyldigt vid om- eller eftertulltaxering. *Postverket* har betonat vikten av att frågan om rätt att öppna försändelser för att söka efter handlingar som behövs för att upprätta deklarationer får en lösning.

Skälen för mitt förslag: Postförsändelser kan utgöras av paket- eller brevörsändelser. Som brevörsändelser behandlas bl.a. brev och en del småpaket. Postverket svarar för godsvård av postförsändelser. Postförsändelser tullklareras vid särskilda tullanstalter som kallas posttullanstalter. Dessa finns i Stockholm, Göteborg, Malmö, Trelleborg, Umeå, Haparanda, Östersund och Narvik (för Kirunas räkning).

Vid 1974 års reform av tullagstiftningen när officielltulltaxeringsförfarandet togs bort på andra områden behölls hanteringen av postförsändelser på ett i huvudsak oförändrat sätt. Tullverket utför således nu ett tulltaxeringsarbete åt posten. Detta innebär en fördel för posten jämfört med den som uppträder som ombud för en importör vid införsel av andra försändelser. Å andra sidan har posten en konkurrensnackdel genom att man har svårare att konkurrera med extra snabb befordran av vissa försändelser.

Officielltulltaxeringen bör upphävas och ersättas med ett deklarationsförfarande. Som huvudregel bör därvid deklarationen lämnas av posten. Den närmast till hands liggande lösningen vore att posten uppträdde som ombud för importören. Detta stöter dock på svårigheter. Ett system där importören faktiskt lämnar en fullmakt till posten torde vara svårt att få att fungera i praktiken. Inte heller är en konstruktion där posten får ställning av ombud när importören inte uttryckligen har motsatt sig detta invändningsfri. Den lämpligaste lösningen torde vara att göra posten tullskyldig för de försändelser som förmedlas genom posten i de fall där inte någon annan anmäler varan till förtullning eller annan tullklarering. Tullskyldigheten skall dock endast avse ordinarie anmälan till förtullning. Vid omtulltaxering och eftertaxering skall importören vara tullskyldig.

Ett särskilt problem uppstår när en försändelse utvändigt saknar den dokumentation posten behöver för att upprätta införselhandlingarna och sådan dokumentation möjligen kan finnas inne i paketet. Postverket har efterlyst möjligheter att som en serviceåtgärd få öppna paket för att leta efter handlingar som behövs för att upprätta tulldeklarationen, utan att först begära tillstånd från adressaten eller avsändaren.

Den europeiska konventionen den 4 november 1950 angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna innehåller bl. a. bestämmelser till skydd för den enskildes korrespondens. Denna rättighet regleras i artikel 8. Där anges att rättigheten får inskränkas endast i lag och när det i ett demokratiskt samhälle är nödvändigt med hänsyn till landets yttre säkerhet, den allmänna säkerheten, landets ekonomiska välbefinnande, förebyggande av oordning eller brott, hälsovården, skyddande av sedlighet eller av andra personers fri- och rättigheter.

Enligt 2 kap. 6 § regeringsformen (RF) är varje medborgare skyddad gentemot det allmänna när det gäller undersökning av brev eller förtrolig försändelse. Denna rättighet kan dock begränsas enligt 2 kap. 12 § RF under vissa förutsättningar. Enligt 63 § tullagen får tullmyndighet undersöka lådor och andra utrymmen där varor kan förvaras för tullkontroll. Enligt 73 § tullagen är postverket skyldigt att delta i kontrollverksamhet enligt tullagen i fråga om varor som befordras med post. Postverket saknar dock därvid bl. a. de befogenheter som avses i 63 § tullagen. Om postverket som tullskyldig upprättar tullhandlingar utgör detta dessutom inte tullkontroll. Försändelsen kan således inte öppnas av postverket med stöd av tullagen.

I lagen (1990:291) om obeställbara postförsändelser har postverket getts rätt att öppna obeställbara postförsändelser under vissa förutsättningar. Lagen gäller både brev- och paketförsändelser. Enligt lagen skall en obeställbar postförsändelse i första hand återställas till avsända-

ren. Det är först om omslaget saknar sådana uppgifter om avsändaren som behövs för att försändelsen skall kunna återsändas som försändelsen får öppnas. I motiven uttalas vidare att postverket bör vänta något med att öppna försändelsen för att ge avsändaren eller mottagaren tillfälle att höra av sig (prop. 1989/90:67, s.11). Öppnande får således tillgripas först när alla andra möjligheter för postverket att skilja sig från försändelsen uttömts.

Om postverket har behov av dokumentation som inte finns bifogad på försändelsens omslag för att upprätta tulldeklarationer finns alternativet att begära in sådan dokumentation eller tillstånd att öppna försändelsen från i första hand adressaten.

Sammantaget anser jag att serviceaspekten inte utgör tillräckliga skäl för att införa en särskild bestämmelse som ger postverket rätt att i dessa fall öppna försändelser som kan innehålla förtroliga meddelanden. Jag delar TDL-utredningens bedömning att det inte synes finnas någon tillförlitlig metod för att särskilja försändelser som inte innehåller förtroliga meddelanden från andra försändelser.

11 Tullregisterlagen

Mitt förslag: I tullregisterlagen införs en särskild bestämmelse om att tullmyndigheterna är ansvariga för tullregistret.

Utredningens förslag överensstämmer i huvudsak med mitt.

Remissinstanserna har i huvudsak lämnat förslaget utan erinran. DI har haft en synpunkt på utformningen av bestämmelsen. DI har även haft andra synpunkter på innehållet i tullregisterlagen.

Skälen för mitt förslag: Ansvaret för tullregistret bör uteslutande vila på tullmyndigheterna. I proposition 1989/90:40 föreslog föredraganden att någon särskild regel om vem som var ansvarig för tullregistret inte skulle införas eftersom detta ansvar enligt då tillgänglig utredning uteslutande vilade på tullmyndigheterna redan enligt bestämmelserna i datalagen (1973:289). I det fortsatta arbetet har dock framkommit att andra än tullmyndighet skulle bli ansvariga för tullregistret i vissa fall. Frågan måste därför särskilt regleras i tullregisterlagen. Bestämmelsen kan utformas på det sätt DI föreslagit.

DI har vidare ifrågasatt om inspektionen kan medge samkörning av TDS med andra personregister då 4 § tullregisterlagen enligt DIs mening innehåller en uttömmande uppräkningslista av de fall en samkörning får göras. Av propositionen 1989/90:40 s. 24 framgår dock att uppräkningslistan inte är avsedd att vara uttömmande, utan att avsikten tvärtom varit att kompletteringar skulle kunna göras t. ex. genom medgivande av DI. Då lagrådet inte riktat någon kritik mot lagtextens utformning i detta hänseende får antas att utformningen är förenlig med den redovisade avsikten.

12 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Prop. 1990/91:75

Den tekniska utvecklingen av tulldatasystemet pågår. Systemet beräknas kunna börja tas i drift för importklareringar under början av år 1992. Lagstiftningen bör därför träda i kraft den 1 januari 1992.

I avsnitt 9 har behandlats frågan om behov av en övergångsbestämmelse avseende lämnande av uppgifter i tulldeklaration om belopp att betala i tull och andra importpålagor.

En anmälan till tullklarering som har kommit in innan den nya lagstiftningen trätt i kraft bör handläggas enligt äldre bestämmelser. Detsamma gäller förtullningsärenden avseende varor som innan de nya bestämmelserna trätt i kraft tagits om hand med stöd av ett hemtagningstillstånd.

De ändringar av besvärreglerna som föreslås i 99 och 100 §§ bör endast tillämpas på beslut som meddelas efter att de nya bestämmelserna trätt i kraft.

13 Upprättade lagförslag

I enlighet med det anförda har inom finansdepartementet upprättats förslag till

1. lag om ändring i tullagen (1987:1065)
2. lag om ändring i lagen (1973:980) om transport, förvaring och förstöring av införselreglerade varor, m. m.
3. lag om ändring i tullregisterlagen (1990:137)
4. lag om ändring i lagen (1987:1069) om tullfrihet m. m.
5. lag om ändring i lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon

Lagrådet har granskat de under 1 – 4 upptagna lagförslagen. Lagförslaget under 5 är av sådan beskaffenhet att lagrådets hörande skulle sakna betydelse.

14 Specialmotivering

14.1 Förslaget till lag om ändring i tullagen

Här föreslås de ändringar av tullprocedurerna som behövs när TDS importsystem tas i bruk. Bestämmelserna rörande hemtagning får bereda plats för en enhetlig lagreglering av förenklade förfaranden vid import. Dessa förfaranden inordnas under tullklareringsformen förtullning. Föreskrifterna om förenklade förfaranden kan därmed – i tullförordningen och på lägre nivå – smidigt anpassas till bestämmelserna i tullagen och eventuella framtida förändringar i de förenklade förfarandena. Lagförslagen överrenstämmer, med undantag för några mindre redaktionella ändringar, med det förslag som remitterats till lagrådet.

I bestämmelsen behandlas den grundläggande skyldigheten för den som importerar eller exporterar en vara att anmäla detta till tullen. En redaktionell ändring görs så att även det självklara förhållandet att anmälan skall ske i enlighet med tullagen uttryckligen anges.

4 §

I paragrafen definieras vissa begrepp som förekommer i tullagen. Begreppet hemtagning ersätts av uttrycket "förenklat förfarande" men definitionens ordalydelse ändras inte. Innebörden förändras emellertid genom att det i definitionen hänvisas till "tillstånd enligt 8 § första stycket" och bestämmelsen i 8 § ändras. Begreppet förenklat förfarande kommer härigenom att omfatta de olika rutiner som ger en förenkling av tullagens grundläggande förtullningsförfarande.

6 §

I paragrafen ges huvudregeln att förfoganderätten beträffande en vara som förts in inträder först efter att förtullningen slutförts, om inte annat stadgas. Det föreslås att bestämmelsen förtydligas genom att det självklara förhållandet, att begränsningen enligt bestämmelsen naturligtvis inte inträder redan i och med att varan "skall införas", kommer till klart uttryck.

7 §

I 4 § definieras tullklarering som tullmyndighets åtgärder för förtullning, för behandling som avses i 7 § första stycket eller för utförsel av varor. Tullklareringsformerna vid import – utöver förtullning – anges således uttömmande i 7 § första stycket.

Som anges i avsnitt 6 skall hemtagning upphöra att vara en självständig tullklareringsform och övergår till att utgöra ett led i en förtullning. Därför tas 7 § första stycket 3 bort och att de följande punkterna numreras om.

8 §

Enligt 6 § inträder rätten att förfoga över en vara som förts in först efter att förtullningen avslutats, såvida inte annat föreskrivs. Förtullningen är avslutad först i och med att tullräkningen har betalats.

I tullagen har förenklingar föreskrivits för hemtagare i 8 § och för kreditimportörer i 9 § så att rätten till omhändertagande och förfogande har tidigare lagts. Dessa bestämmelser sammanförs nu i en ny 8 §. Dessutom införs möjligheter till ytterligare former för förenklade förfaranden.

Enligt nuvarande 9 § TL får en importör som medgivits rätt enligt 26 § att betala tull och annan skatt enligt särskild tullräkning (kreditimportör), förfoga över varor innan tull och annan skatt har betalats. Denna rutin innebär att rätten till omhändertagande och förfogande över varor inträder

innan förtullningen avslutats. Det föreslås därför att denna rutin ses som ett förenklat förfarande. Eftersom tullkredit är en förutsättning för tillstånd att få tillämpa ett annat förenklat förfarande föreslås att bestämmelsen i nuvarande 9 § tas in som en första punkt i 8 § första stycket medan den grundläggande bestämmelsen för övriga förenklade förfaranden placeras i punkten 2.

Regleringen i 8 § första stycket 2 skall således täcka in såväl hemtagning och hemtagning genom ombud (se avsnitt 6) som ett förfarande med godkända mottagare (se avsnitt 5) och andra förenklade förfaranden som eventuellt kan tillkomma i framtiden. I lagtexten ges endast en ram där det anges att importör eller ombud för importör kan få tillstånd att utnyttja ett eller flera förenklade klareringsförfaranden enligt de föreskrifter som meddelas av regeringen. I lagtexten anges att även importören får ta hand om och förfoga över en vara när ett förenklat förfarande utnyttjas med stöd av ett ombuds tillstånd. Detta för att bestämmelsen skall vara förenlig med bl. a. den föreslagna ändringen i lagen (1973:980) om transport, förvaring och förstöring av införselreglerade varor, m. m. De mer detaljerade bestämmelserna rörande de olika formerna av förenklade förfaranden kommer att ges i förordning.

I 8 § första stycket 1, där det anges att rätten till förfogande inträder innan betalningen erlagts, behöver rätten till omhändertagande inte nämnas eftersom tullkrediten aldrig medför rätt till ett omhändertagande innan förfoganderätten inträtt. Beträffande övriga förenklade förfaranden kan det emellertid hända att rätten till omhändertagande inträder före rätten till förfogande i övrigt. Därför anges både rätten till omhändertagande och rätten till förfogande i övrigt i första stycket 2.

Eftersom begreppet hemtagning utmönstras på lagnivå föreslås en följdändring i 8 § andra stycket.

Bestämmelsen i 8 § skulle visserligen kunna utformas så att även tullmyndighets medgivande om tullkredit utgjorde ett förenklat förfarande enligt första stycket 2. Hemtagning och tullkredit har emellertid tidigare beskrivits var för sig. Beslutsordningarna och importörens befogenheter är olika och en hänvisning till förenklade förfaranden med undantag av det fall då endast tullkredit föreligger förenklas genom en uppdelning i två punkter. Det föreslås att bestämmelserna om tullmyndighets medgivande av tullkredit även i fortsättningen ges i 26 § TL.

9–13 §; redaktionellt

Tidigare 10–12 d §§ blir 9–11 d §§.

9 och 12 §§

Paragraferna (tidigare 10 § och 13 § första stycket) innehåller bestämmelser om när en vara skall anmälas till förtullning och när tulldeklaration skall avges.

Förslagen till ändringar i 7 och 8 §§ innebär att en anmälan till ett förenklat förfarande enligt 8 § första stycket 2 skall ses som en anmälan till

förtullning. Till följd därav innehåller bestämmelsen i 9 § första stycket (tidigare 10 §) en reglering för samtliga fall då en vara skall anmälas till förtullning. Andra stycket och tredje stycket andra och tredje meningarna i tidigare 10 § kan därför utgå. Det föreslås vidare att första meningen i tidigare 10 § tredje stycket med en redaktionell ändring placeras som ett andra stycke till 9 §. Därmed anges att en vara efter transitering, uppläggning på tullupplag m. m. eller innehav med temporär tullfrihet inte behöver anmälas till förtullning om den blir föremål för annan tullklarering i anslutning till att försändningen, förvaringen eller den temporära tullfriheten upphör.

Tidpunkten för att avge tulldeklaration kan — med beaktande av förslaget till lagteknisk lösning — knytas till tidpunkten för anmälan till förtullning endast i de fall där ett förenklat förfarande enligt 8 § första stycket 2 TL inte tillämpas (jfr tidigare 10 §). För de fall där ett sådant förenklat förfarande tillämpas föreslås i 12 § andra stycket en bestämmelse efter förebild av 10 § andra stycket i nuvarande lydelse.

10 §

I paragrafen (tidigare 11 §) behandlas vem som är tullskyldig för en vara vid anmälan till förtullning och anmälan till hemtagning. Hemtagning föreslås upphöra som en självständig tullklareringsform. Regeln om tullskyldighet vid anmälan till *förtullning* kan med beaktande av förslaget till 8 § tillämpas även vid en förtullningsanmälan som avser ett förenklat förfarande.

En hemtagare anses enligt nuvarande förfarande inte vara tullskyldig för en vara om han, före utgången av den tid som föreskrivits för anmälan till förtullning, i stället låter tullklarera varan på sätt som föreskrivs i 7 § första stycket. Det föreslås en motsvarande föreskrift för det fall att en anmälan till ett förenklat förfarande enligt 8 § första stycket 2 återkallas och varan anmäls till tullklarering enligt 7 § första stycket. För en sådan befrielse från tullskyldighet krävs emellertid att förutsättningarna för byte av tullklareringsform är uppfyllda. Detta följer i 10 § TL av att varan eljest inte kan behandlas enligt 7 § första stycket TL.

11 §

I paragrafen (tidigare 12 §) behandlas frågan om taxebestämmande dag. Förslagen i 7 och 8 §§ medför att föreskriften rörande taxebestämmande dag för en anmälan till förtullning även kan tillämpas vid en anmälan till ett förenklat förfarande. Det föreslås därför att nuvarande punkt 1 i första stycket 12 § upphävs.

13 §

I paragrafen (tidigare 13 § andra och tredje styckena) ges vissa föreskrifter om ombud. Det föreslås att dessa bestämmelser ensamma får utgöra 13 § efter att bestämmelserna om när tulldeklaration skall avges förts över till 12 §.

14 §

I 14 § föreslås att tull- och skattebelopp inte skall behöva deklarerars eftersom dessa belopp skall räknas ut automatiskt i TDS (se avsnitt 9).

I 14 § andra stycket föreslås vidare en möjlighet till begränsning av uppgiftslämnandet i tulldeklarationer för sändningar vars värde uppgår till högst 10 000 kr.

I förtydligande syfte föreslås dels en uppdelning av 14 § andra stycket i fyra punkter, dels en redaktionell ändring i tredje stycket.

17, 19 och 20 §§

Paragraferna behandlar tulltaxering, omtulltaxering respektive efter-tulltaxering. Det föreslås att "tullmyndigheten" i bestämd form byts ut mot uttrycket "en tullmyndighet". Ändringen är visserligen endast redaktionell men det föreslagna uttrycket ger en anpassning till bestämmelser på lägre nivå om att beslut i ett tullärende skall kunna komma att fattas av olika tullmyndigheter på samma nivå inom instansordningen. Uttrycket "en tullmyndighet" åsyftar här de lokala tullmyndigheterna, dvs. de myndigheter som fattar beslut i första instans. Uttrycket tar inte sikte på GTS.

26 §

I paragrafen föreslås redaktionella ändringar.

30 §

I bestämmelsen behandlas när ränta skall utgå på tull och annan skatt. I sista stycket anges att ränta utgår om utfärdande av särskild tullräkning fördröjs till följd av att en importör inte anmält en hemtagen vara till förtullning inom föreskriven tid. Det föreslås att bestämmelsen utformas så att samtliga förenklade förfaranden enligt 8 § första stycket 2 innefattas och att fristen för att avge tulldeklaration tas till utgångspunkt för att ange om ränta skall utgå (jfr förslagen till 8 och 12 §§).

Den föreslagna ändringen av första stycket 4 utgör en justering av ett redaktionellt fel som uppstod när tullagen utarbetades.

Här föreslås att möjligheter öppnas för användning av elektroniska förfaranden vid betalning av tullpålagor och för lämnande av vissa meddelanden under klareringsförfarandet.

38, 81, 94, 97, 100, 101 och 106 §§

Här föreslås sådana redaktionella ändringar i hänvisningar till vissa paragrafer som följer av förslagen i övrigt.

41 och 44 §§

I 41 och 44 §§ behandlas kravet på "skriftlig anmälan" vid export. Elektroniska dokument föreslås författningstekniskt bli behandlade på samma sätt som pappersdokument. Det föreslås därför att skriftlighetskravet utmönstras ur 41 och 44 §§. Det är inte nödvändigt att, i lag, på annat sätt bestämma formen för en anmälan.

54 §

Bestämmelsen i paragrafen gör det möjligt att vid import ge tullupplags- och frihamnsinnehavare i uppdrag att utföra viss kontroll för tullmyndighetens räkning och att bemyndiga innehavare av godsterminal att utföra exportkontroll. Detta är förvaltningsuppgifter som innefattar myndighetsutövning. Det föreslås att den förstnämnda förvaltningsuppgiften skall kunna överlämnas även till innehavare av tullager. Avsikten är dock att utvidgningen i praktiken endast skall omfatta innehavare av tullagerformen transitlager. Eftersom uppdelningen av tullager sker först på förordningsnivå får lagbestämmelsen en vidare omfattning.

Det föreslås att dessa förvaltningsuppgifter endast skall kunna överlämnas till den som överför uppgifter elektroniskt till tullen. Eftersom kravet på elektroniskt uppgiftslämnande endast är ett villkor inom ramen för tullens gynnande beslut att överlämna förvaltningsuppgifter till t. ex. en upplagshavare kan det inte anses vara fråga om ett så ingripande krav på uppgiftslämnaren att det behöver regleras i lag. Frågan faller inom ramen för regeringens restkompetens (8 kap. 13 § första stycket 2 RF).

61 §

Paragrafen definierar de varor som står under tullverkets överinseende (tullkontroll). I första stycket andra punkten ges en särskild bestämmelse för hemtagna varor. Det föreslår att bestämmelsen i enlighet med övriga förslag görs tillämplig på samtliga fall där en vara tas om hand med stöd av ett förenklat förfarande enligt 8 § första stycket 2. Till följd av förslaget att föra över bestämmelsen i nuvarande 9 § till 8 § som en första punkt till första stycket görs en redaktionell ändring av paragrafhänvisningen i 61 § andra stycket.

I paragrafen finns föreskrifter om vissa förbud, åligganden och inskränkningar för varu- och persontrafiken. Enligt femte stycket får regeringen meddela närmare föreskrifter i fråga om de skyldigheter som avses i paragrafen. För sådana verkställighetsföreskrifter behövs emellertid inte något bemyndigande i lag (8 kap. 13 § första stycket RF). Femte stycket bör därför utgå ur paragrafen (jfr prop. 1987/88: 40 s. 49 f.).

80 §

I bestämmelsen regleras frågan om tullskyldighet för en vara som förs in som postförsändelse. Det föreslås att posten skall vara tullskyldig för postförsändelser utom när varorna anmäls till förtullning eller annan tullklarering av någon annan. Av andra meningen följer att en eventuell om- eller eftertulltaxering inte skall riktas mot posten utan mot adressaten.

81 §, se vid 38 §

86 §

Paragrafen innehåller en bestämmelse om förseningsavgift för det fall att en hemtagare lämnar tulldeklaration för sent. Det föreslås att bestämmelsen i enlighet med övriga förslag görs tillämplig på samtliga förenklade förfaranden enligt 8 § första stycket 2. Hänvisningen behöver inte preciseras med angivande av 8 § första stycket 2 eftersom en vara inte får tas om hand enligt första punkten innan tulldeklarationen lämnats.

89, 93, 94 och 97 §§, se vid 34 a och 38 §§

99 §

I bestämmelsen anges hur ett beslut av någon annan tullmyndighet än GTS överklagas i vanlig ordning.

Förslaget att tullklareringsformen förtullning skall sträckas ut så att den även innefattar det första skedet i ett förenklat förfarande enligt 8 § första stycket 2 medför att beslut av tullen i en första fas kommer att meddelas utan samband med att ärendet avgörs. Därför föreslås en bestämmelse i ett nytt fjärde stycke till 99 § om att ett beslut under detta skede om en inskränkning i rätten att förfoga över en vara skall få överklagas särskilt.

100 och 101 §§

I 100 § första stycket punkt 5 rättas en redaktionell felaktighet. Övriga föreslagna ändringar är redaktionella följdändringar.

I paragrafen finns en bestämmelse om återkallelse av tillstånd av olika slag, bl. a. av hemtagningstillstånd. Det föreslås att bestämmelsen i enlighet med övriga förslag görs tillämplig på samtliga förenklade förfarande enligt 8 § första stycket. Eftersom förfarandet vid tullkredit föreslås innefattas i förenklade förfaranden behöver ”medgivande att betala tull och annan skatt enligt särskild tullräkning” inte längre nämnas särskilt i bestämmelsen. Det har vidare gjorts en redaktionell översyn. Se vid 38 §.

GTS kan även utnyttja rätten till återkallelse när det finns skäl att ändra villkoren i ett tillstånd.

108 §

Paragrafen innehåller en bestämmelse om en värdemässig tullfrihetsgräns för postförsändelser. Det föreslås att en generell tullfrihetsgräns på ett-hundra kronor skall införas och den rättsliga grunden för en sådan tullfrihetsgräns ges här. Av resande medförda varor, som inte införs i handels-syfte eller för yrkesmässig förbrukning, kan inte i detta sammanhang anses som varuförsändelser. Tullfrihet för sådana varor kan inte ges enligt detta stadgande.

112 §, se vid 34 a §

113 § första stycket

I paragrafen ges bemyndigande för regeringen att föreskriva om avgifter för viss verksamhet inom tullen, bl. a. att avgifter skall betalas för hemtagningstillstånd. Det föreslås att bestämmelsen i enlighet med övriga förslag görs tillämplig på samtliga förenklade förfaranden. Eftersom förfarandet vid tullkredit föreslås innefattas i förenklade förfaranden behöver ”medgivande att betala tull och annan skatt enligt särskild tullräkning” inte längre nämnas särskilt i bestämmelsen. Det föreslås vidare att bestämmelsen delas in i punkter.

113 § andra stycket, se vid 34 a §

115 §

I paragrafen anges de fall där föreskriftsrätt, som riksdagen bemyndigat regeringen att utöva, kan delegeras vidare till GTS. Föreslagna ändringar är konsekvensändringar till övriga förslag till ändringar i tullagen.

14.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1973:980) om transport, förvaring och förstöring av införselreglerade varor, m. m.

Lagen knyter samman materiella bestämmelser rörande vissa varuslag med procedurbestämmelser i tullagen. Av 2 § 5 lagen om transport, förvaring och förstöring av införselreglerade varor m. m. följer motsatsvis att tullens beslut om rätt att ta hem en vara normalt för med sig att hemtagaren får förfoga fritt över den. Skulle ett villkor enligt särskild författning föreligga för import av varan och är detta villkor inte uppfyllt vid hemtagningsbeslutet måste hemtagaren emellertid förvara varan i oförändrat skick till dess tullen meddelat att hinder mot vidare förfogande inte föreligger. När införselvillkoret uppfyllts efter beslutet om hemtagning (t. ex. genom att en tillståndsgivande myndighet meddelat importtillstånd för varan) får hemtagaren alltså inte förfoga över varan förrän tullmyndighetens beslut att häva förfogandeförbudet föreligger.

Det föreslås — med hänsyn till övriga förslag — att lagen om transport, förvaring och förstöring av införselreglerade varor, m. m. skall kunna tillämpas vid samtliga förenklade förfaranden enligt 8 § första stycket 2 TL. Det föreslås också att förfarandet när ett införselvillkor uppfylls först efter det att rätten till omhändertagande inträtt, förenklas så att den som tillämpar ett förenklat förfarande inte behöver avvakta ett beslut av tullen om att häva förfogandeförbudet.

14.3 Förslaget till lag om ändring i tullregisterlagen (1990:137)

Med hänsyn till de upplysningar som lämnats om TDS i lagstiftningsarbetet vid tullregisterlagens införande skulle redan datalagens bestämmelser om registeransvar leda till en sådan ansvarsfördelning som förordades av TDL-utredningen. Departementschefen fann därför inte skäl att ge en särskild föreskrift om registeransvar i tullregisterlagen. I det fortsatta utredningsarbetet har det emellertid visat sig att även tullupplagen skulle få ett registeransvar enligt datalagen för tullregistret om inte frågan om registeransvar uttryckligen regleras annorlunda. Upplagens roll i förhållande till TDS är emellertid så undordnad att det inte framstår som naturligt att upplagen skall ha registeransvar för tullregistret (det register som förs i TDS).

Det föreslås därför att tullupplagen inte skall vara registeransvariga för tullregistret och att den bestämmelse om registeransvar som föreslogs i delbetänkandet (SOU 1989:20) Tullregisterlag m. m. förs in som en ny 2 a § i tullregisterlagen. Därvid har beaktats vad DI har anfört om bestämmelsens utformning.

Givetvis gäller emellertid att en tullupplagshavare är registeransvarig för ett personregister som inrättas och förs hos upplaget, med skyldighet att ha licens och eventuellt tillstånd för ett sådant register.

I 9 § tullregisterlagen görs en följdändring i anledning av att bestämmelsen i nuvarande 12 a § tullagen flyttas till 11 a § tullagen.

14.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (1987:1069) om tullfrihet m. m.

Prop. 1990/91:75

I 30 § lagen om tullfrihet behandlas nedsättning av tull för en vara som är skadad när den anmäls till förtullning eller hemtagning. Det föreslås i enlighet med förslagen till ändring i tullagen att den särskilda regeln för hemtagning tas bort.

14.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon

I 12 § lagen om försäljningsskatt på motorfordon görs en redaktionell ändring i anledning av att bestämmelsen i nuvarande 12 § tullagen flyttas till 11 § tullagen.

15 Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att anta förslagen till

1. lag om ändring i tullagen (1987:1065),
2. lag om ändring i lagen (1973:980) om transport, förvaring och förstöring av införselreglerade varor, m. m.,
3. lag om ändring i tullregisterlagen (1990:137),
4. lag om ändring i lagen (1987:1069) om tullfrihet m. m.,
5. lag om ändring i lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon.

16 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar genom proposition föreslå riksdagen att anta de förslag som föredraganden lagt fram.

Remissinstanserna

Prop. 1990/91:75
Bilaga 1

Efter remiss har yttrande över betänkandet SOU 1990:37 Författningsreglering av nya importrutiner m. m. avlämnats av

Svea Hovrätt,

kammarrätten i Stockholm,

datainspektionen,

kommerskollegium,

postverket,

generaltullstyrelsen,

statens pris- och konkurrensverk,

statskontoret,

riksrevisionsverket,

statistiska centralbyrån,

riksåklagaren,

utredningen (fi 1986:05) för översyn av lagen (1960:418) om straff för varusmuggling,

statens livsmedelsverk,

Företagens Uppgiftslämnardelegation,

Scandinavian Airlines Systems,

Sveriges Stuvareförbund,

Svenska Hamnförbundet,

Grossistförbundet Svensk Handel,

Sveriges Industriförbund,

Sveriges Speditör Förbund,

Sveriges Redareförening,

Tjänstemännens Centralorganisation,

Stockholms Handelskammare och

Sydsvenska Handelskammaren

1 Förslag till

Lag om ändring i tullagen (1987: 1065)

Härigenom föreskrivs i fråga om tullagen (1987: 1065)¹

dels att nuvarande 12 a – d §§ skall betecknas 11 a – d §§,

dels att 3, 4, 6 – 11, 12 – 14, 17, 19, 20, 26, 30, 38, 41, 44, 54, 61, 64, 80, 81, 86, 89, 93, 94, 97, 99 – 101, 106, 108, 112, 113 och 115 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 34 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Införsel och utförsel av varor, däribland transportmedel, skall anmälas till tullmyndighet enligt de föreskrifter som regeringen meddelar.

Införsel och utförsel av varor, däribland transportmedel, skall anmälas till tullmyndighet enligt *denna lag* och de föreskrifter som regeringen meddelar.

4 §

I denna lag förstås med

tullområdet: Sveriges landområde och sjöterritorium samt lufterummet däröver,

tullmyndighet: generaltullstyrelsen och underställda myndigheter enligt fastställd distriktsorganisation för tullverket,

förtullning: tullmyndighets åtgärder för att tillåta fri förfoganderätt över varor vid införsel,

tullklarering: tullmyndighets åtgärder för förtullning, för behandling som avses i 7 § första stycket eller för utförsel av varor,

hemtagning: att ta hand om och i övrigt förfoga över varor med stöd av tillstånd enligt 8 § första stycket.

förenklat förfarande: att ta hand om och i övrigt förfoga över varor med stöd av tillstånd enligt 8 § första stycket.

6 §

Om inte annat följer av denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, får inte någon förfoga över en vara, som *skall införas*, utan att den har förtullats.

Om inte annat följer av denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, får inte någon förfoga över en vara, som *förts in till tullområdet*, utan att den har förtullats.

7 §

Utan att förtullas får varor som införts till tullområdet

1. sändas genom tullområdet eller mellan orter inom detta enligt de föreskrifter som regeringen meddelar,

¹ Senaste lydelse av nuvarande 12 a – d §§ 1990:138.

2. förvaras på tullupplag eller tullager eller i frihamn eller exportbutik enligt 46 — 52 §§.

3. tas hem enligt 8 §,

4. innehas med temporär tullfrihet enligt föreskrifter som meddelas med stöd av 17 § lagen (1987: 1069) om tullfrihet m. m.,

5. återutföras, eller

6. överlätas till staten eller förstöras enligt 109 §.

3. innehas med temporär tullfrihet enligt föreskrifter som meddelas med stöd av 17 § lagen (1987: 1069) om tullfrihet m. m.,

4. återutföras, eller

5. överlätas till staten eller förstöras enligt 109 §.

Regeringen får föreskriva att tull- och skattefria varor inte behöver anmälas till förtullning, om det kan ske utan risk för att föreskrifter som gäller för införseln eftersätts.

8 §

Förenklade förfaranden efter anmälan till förtullning förekommer enligt följande.

(9 §)

Den som betalar tull och annan skatt enligt 26 § får förfoga över varor även om tull och annan skatt inte har betalats för varorna.

(8 §)

Tullmyndighet får, enligt föreskrifter som meddelas av regeringen, bevilja den som bedriver importverksamhet tillstånd att ta hand om och i övrigt förfoga över varor även om de inte har förtullats (hemtagningsstillstånd).

1. Den som betalar tull och annan skatt enligt 26 § får förfoga över varor även om tull och annan skatt inte har betalats för varorna.

2. Tullmyndighet får, enligt föreskrifter som meddelas av regeringen, bevilja importör eller sådant företag som i sin verksamhet anmäler varor till förtullning för importörs räkning (ombud för importör), tillstånd att ta hand om och i övrigt förfoga över varor innan tull och annan skatt har fastställts. När det förenklade förfarandet används med stöd av ett ombuds tillstånd får även importören ta hand om och förfoga över varan.

Om det är nödvändigt för tullmyndigheternas kontroll, får regeringen föreskriva begränsningar i rätten att ta hem varor.

Om det är nödvändigt för tullmyndigheternas kontroll, får regeringen föreskriva begränsningar i rätten att ta hand om varor.

Det finns särskilda föreskrifter om andra begränsningar i rätten att ta hand om varor enligt första stycket och att förfoga över varor som tagits om hand.

9 §

(10 §)

En vara, som skall förtullas, skall anmälas till förtullning vid införseln eller, om den sänds under tullverkets överinseende till en ort inom tullområdet, vid ankomsten till den orten. Om en oförtullad vara förvaras på tullupplag eller tullager eller i frihamn, skall den anmälas till förtullning innan förvaringen upphör. En vara, som innehas med temporär tullfrihet,

skall anmälas till förtullning innan den temporära tullfriheten upphör, om regeringen inte föreskriver annat.

Den som har tagit hand om en vara med stöd av hemtagningstillstånd skall anmäla varan till förtullning senast torsdagen i andra kalenderveckan efter den vecka då varan anmäldes till hemtagning. Om särskilda skäl påkallar det, får generaltullstyrelsen medge en längre frist för anmälan till förtullning.

En vara som avses i första stycket behöver inte anmälas till förtullning, om den blir föremål för annan tullklarering i anslutning till att försändningen, förvaringen eller den temporära tullfriheten upphör. Inte heller en vara som tagits om hand med stöd av hemtagningstillstånd behöver anmälas till förtullning, om varan inom den tid då anmälan till förtullning skulle ha gjorts anmäls till annan tullklarering. Varan får dock inte anmälas till hemtagning på nytt.

Varan behöver dock inte anmälas till förtullning, om den blir föremål för annan tullklarering i anslutning till att försändningen, förvaringen eller den temporära tullfriheten upphör.

10 §

(11 §)

Den som anmäler en vara till förtullning eller som tagit hand om en vara med stöd av hemtagningstillstånd utan att vidta åtgärd enligt 10 § sista stycket är tullskyldig för varan.

Den som anmäler en vara till förtullning är tullskyldig för varan om den inte behandlas enligt 7 § första stycket.

I 80–82 §§ föreskrivs om tullskyldighet i särskilda fall.

Den som är tullskyldig skall utom tull betala annan skatt som skall utgå för varan.

Anträffas inte någon som är tullskyldig, skall tull och annan skatt tas ut ur varan. Om det finns särskilda skäl, kan generaltullstyrelsen besluta att tull och annan skatt inte skall tas ut ur varan.

11 §

(12 §)

Vid förtullning av en vara skall, om inte annat är föreskrivet, författningar om tull och annan skatt tillämpas i den lydelse som gällde den dag då

1. anmälan om hemtagning gjordes,

2. ansökan om temporär tullfrihet för varan gjordes eller sådan tullfrihet medgavs utan ansökan, eller

1. ansökan om temporär tullfrihet för varan gjordes eller sådan tullfrihet medgavs utan ansökan, eller

3. varan, när fråga inte är om fall som avses i 1 eller 2, anmäldes till förtullning.

Generaltullstyrelsen kan medge undantag från första stycket 2.

Om en åtgärd som avses i första stycket 3 inte har vidtagits inom föreskriven tid, tillämpas författningarna i den lydelse som gällde den dag då åtgärden senast borde ha vidtagits.

2. varan, när fråga inte är om fall som avses i 1. anmäldes till förtullning.

Generaltullstyrelsen kan medge undantag från första stycket 1.

Om en åtgärd som avses i första stycket 2 inte har vidtagits inom föreskriven tid, tillämpas författningarna i den lydelse som gällde den dag då åtgärden senast borde ha vidtagits.

12 §

(13 § första stycket)

När en vara anmäls till förtullning, skall den tullskyldige till ledning för förtullningen avge en tulldeklaration.

När en vara anmäls till förtullning, skall den tullskyldige till ledning för förtullningen avge en tulldeklaration. *Tulldeklarationen skall ges in samtidigt med anmälan till förtullning utom i fall som avses i andra stycket.*

(10 § andra stycket)

Den som har tagit hand om en vara med stöd av hemtagningsstillstånd skall anmäla varan till förtullning senast torsdagen i andra kalenderveckan efter den vecka då varan anmäldes till hemtagning. Om särskilda skäl påkallar det, får generaltullstyrelsen medge en längre frist för anmälan till förtullning.

Om varan anmäls med tillämpning av ett förenklat förfarande enligt 8 § första stycket 2, skall den tullskyldige ge in tulldeklaration senast femton dagar från dagen för anmälan. Om det finns särskilda skäl, får generaltullstyrelsen medge den tullskyldige en längre frist för att ge in tulldeklaration.

(13 § första stycket andra meningen)

Regeringen kan föreskriva att de uppgifter som behövs för förtullningen får lämnas på annat sätt.

13 §

(13 § andra och tredje stycket)

Tulldeklaration får avges genom ombud som godkänts av generaltullstyrelsen.

Tulldeklaration får avges av någon som är anställd och kan anses ha en förtroendeställning hos den tullskyldige eller, om deklarationen avges genom ett ombud som avses i andra stycket, hos ombudet.

Tulldeklaration får avges av någon som är anställd och kan anses ha en förtroendeställning hos den tullskyldige eller, om deklarationen avges genom ett ombud som avses i första stycket, hos ombudet.

14 §²

En tulldeklaration skall innehålla

1. varans nummer enligt tulltaxan i tulltaxelagen (1987:1068) eller enligt statistisk varuförteckning, som utfärdats av gene-

² Senaste lydelse 1990:138.

raltullstyrelsen, och en kort varubeskrivning, om en sådan inte finns i de handlingar som bifogas deklarationen.

2. tullsats och annan skattesats,

3. varans tull- och skattepliktiga kvantitet samt värde.

4. grund för nedsättning av eller frihet från tull eller annan skatt.

5. *belopp som skall betalas i tull och annan skatt.*

För kontroll av uppgifter som avses i första stycket och av att varan får införas skall i tulldeklarationen eller annan handling lämnas de ytterligare uppgifter som regeringen föreskriver. I tulldeklarationen eller annan handling skall också lämnas de ytterligare uppgifter som regeringen föreskriver för tillämpningen av konventionen om förenkling av formaliteterna vid handel med varor. Regeringen får föreskriva att uppgifterna i tulldeklarationen skall lämnas i kodform.

Tullmyndigheten kan medge undantag från skyldighet att lämna uppgifter som avses i första stycket, om tullmyndigheten finner att den tullskyldige har avsevärd svårighet att lämna uppgifterna. Innebär medgivandet att den tullskyldige inte behöver lämna uppgift om varans nummer *enligt första stycket 1*, kan tullmyndigheten bestämma att han skall lämna en sådan beskrivning av varan som behövs för varans förtullning.

Regeringen får föreskriva

1. att de ytterligare uppgifter som behövs för kontroll av uppgifter enligt första stycket och av att varan får införas skall lämnas i tulldeklarationen eller annan handling.

2. att ytterligare uppgifter för tillämpningen av konventionen om förenkling av formaliteterna vid handel med varor skall lämnas i tulldeklarationen eller annan handling.

3. att uppgifterna i tulldeklarationen skall lämnas i kodform.

4. att uppgifter enligt första stycket inte behöver lämnas om varusändningens värde uppgår till högst 10 000 kr.

Tullmyndigheten kan medge undantag från skyldighet att lämna uppgifter som avses i första stycket, om tullmyndigheten finner att den tullskyldige har avsevärd svårighet att lämna uppgifterna. Innebär medgivandet att den tullskyldige inte behöver lämna uppgift om varans nummer, kan tullmyndigheten bestämma att han skall lämna en sådan beskrivning av varan som behövs för varans förtullning.

17 §

Med ledning av tulldeklaration eller motsvarande uppgifter fastställer *tullmyndigheten* tull och annan skatt (tulltaxering).

Om en preliminär tulldeklaration har avgetts, bestämmer *tullmyndigheten* preliminärt tull och annan skatt (preliminär tulltaxering). Om det finns särskilda skäl, får preliminär tulltaxering ske även i annat fall.

Med ledning av tulldeklaration eller motsvarande uppgifter fastställer *en tullmyndighet* tull och annan skatt (tulltaxering).

Om en preliminär tulldeklaration har avgetts, bestämmer *en tullmyndighet* preliminärt tull och annan skatt (preliminär tulltaxering). Om det finns särskilda skäl, får preliminär tulltaxering ske även i annat fall.

19 §

Tullmyndigheten skall ompröva tulltaxeringsbeslut (omtulltaxering), om den tullskyldige begär det innan tiden för överklagande av beslutet har gått ut.

Finner *tullmyndigheten* att ett tulltaxeringsbeslut är felaktigt, skall myndigheten på eget initiativ besluta om rättelse genom omtulltaxering, såvida inte felet är att anse som ringa. Fråga om sådan prövning får inte tas upp sedan tiden för överklagande av beslutet har gått ut.

Skyldigheten enligt första och andra styckena att ompröva tulltaxeringsbeslut gäller inte, om beslut överklagats och tullmyndigheten har överlämnat handlingarna i ärendet till en högre instans.

En tullmyndighet skall ompröva tulltaxeringsbeslut (omtulltaxering), om den tullskyldige begär det innan tiden för överklagande av beslutet har gått ut.

Finner *en tullmyndighet* att ett tulltaxeringsbeslut är felaktigt, skall myndigheten på eget initiativ besluta om rättelse genom omtulltaxering, såvida inte felet är att anse som ringa. Fråga om sådan prövning får inte tas upp sedan tiden för överklagande av beslutet har gått ut.

20 §

Har den som är tullskyldig enligt 11 § första stycket

1. i tulldeklaration eller på annat sätt lämnat oriktig uppgift till ledning för tulltaxeringen, eller

2. underlåtit att lämna uppgift som det ålegat honom att lämna, skall *tullmyndigheten* besluta om eftertulltaxering, om den oriktiga uppgiften eller underlåtenheten har medfört att tull eller annan skatt inte fastställts eller fastställts till för lågt belopp. Eftertulltaxering får inte ske, om det belopp som avses är ringa eller det med hänsyn till omständigheterna är uppenbart oskäligt att sådan taxering sker.

Har den som är tullskyldig enligt 10 § första stycket

1. i tulldeklaration eller på annat sätt lämnat oriktig uppgift till ledning för tulltaxeringen, eller

2. underlåtit att lämna uppgift som det ålegat honom att lämna, skall *en tullmyndighet* besluta om eftertulltaxering, om den oriktiga uppgiften eller underlåtenheten har medfört att tull eller annan skatt inte fastställts eller fastställts till för lågt belopp. Eftertulltaxering får inte ske, om det belopp som avses är ringa eller det med hänsyn till omständigheterna är uppenbart oskäligt att sådan taxering sker.

26 §

Generaltullstyrelsen får medge undantag från 25 § för den som bedriver importverksamhet eller annan som importerar varor i större omfattning. Sådan importör (kreditimportör) får betala tull och annan skatt enligt särskild tullräkning.

Särskild tullräkning får även utställas på sådant ombud som avses i 13 § andra stycket, om ombudet gentemot tullverket åtagit sig att fullgöra den betalningsskyldighet som åvilar den tullskyldige.

Generaltullstyrelsen får medge att den som bedriver importverksamhet eller annan som importerar varor i större omfattning, får betala tull och annan skatt enligt särskild tullräkning (kreditimportör).

Särskild tullräkning får även utställas på sådant ombud som avses i 13 § första stycket, om ombudet gentemot tullverket åtagit sig att fullgöra den betalningsskyldighet som åvilar den tullskyldige.

Särskild tullräkning får utfärdas gemensamt för flera tulltaxeringsbeslut. *Räkningen skall betalas inom 15 dagar från den dag då den utfärdades.* Generaltullstyrelsen får i enskilda fall bestämma att räkningen skall betalas tidigare, om det finns särskilda skäl.

Särskild tullräkning får utfärdas gemensamt för flera tulltaxeringsbeslut. Generaltullstyrelsen får i enskilda fall bestämma att räkningen skall betalas tidigare *än vad som sägs i 25 §*, om det finns särskilda skäl.

Om ett ombud har mottagit medel av tullskyldiga för betalning av tullräkningar, skall ombudet hålla dessa medel skilda från andra tillgångar.

30 §

Ränta utgår på tull och annan skatt som skall betalas

1. på grund av omtulltaxering eller eftertulltaxering,
2. enligt beslut av generaltullstyrelsen, kammarrätten eller regeringsrätten,
3. i fall som avses i 82 §, när tull eller annan skatt undandragits,
4. i fall som avses i 24 § första eller tredje stycket lagen (1987:1069) om tullfrihet m. m.

4. i fall som avses i 24 § *eller 26 § första stycket lagen (1987:1069) om tullfrihet m. m.*

Om tull eller annan skatt enligt preliminärt beslut har erlagts med lägre belopp än som slutligt fastställts, utgår ränta på det överskjutande beloppet.

Ränta enligt första eller andra stycket utgår dock inte på belopp som får dras av vid redovisning av skatt enligt lagen (1968:430) om mervärdes-skatt.

Om utfärdande av särskild tullräkning fördröjs till följd av att den som tagit hand om en vara med stöd av *hemtagningsstillstånd* inte anmält varan till förtullning inom föreskriven tid, utgår ränta.

Om utfärdande av särskild tullräkning fördröjs till följd av att den som tagit hand om en vara med *tillämpning av ett förenklat förfarande inte avgivit tulldeklaration* inom föreskriven tid, utgår ränta.

Bestämmelserna i denna lag om tull och annan skatt tillämpas även beträffande ränta enligt denna paragraf.

34 a §

För betalning enligt bestämmelserna i 25 – 34 §§ får uppgifter lämnas mellan tullverket och annan genom överföring av elektroniska dokument enligt de föreskrifter som regeringen meddelar.

38 §

Om tull och annan skatt skall tas ut ur en vara enligt 11 § fjärde stycket eller 35 §, får varan säljas genom tullmyndighetens försorg på offentlig auktion (tullauktion) eller på annat sätt, om tullmyndigheten finner det vara lämpligare. Om va-

Om tull och annan skatt skall tas ut ur en vara enligt 10 § fjärde stycket eller 35 §, får varan säljas genom tullmyndighetens försorg på offentlig auktion (tullauktion) eller på annat sätt, om tullmyndigheten finner det vara lämpligare. Om va-

ran är skadad eller förskämd eller om köpeskillingen inte kan beräknas täcka minst kostnaden för försäljningen eller om tullmyndigheten annars finner att det föreligger särskilda skäl, får varan i stället förstöras.

ran är skadad eller förskämd eller om köpeskillingen inte kan beräknas täcka minst kostnaden för försäljningen eller om tullmyndigheten annars finner att det föreligger särskilda skäl, får varan i stället förstöras.

Att vissa varor inte får säljas på tullauktion följer av särskilda bestämmelser.

41 §³

Den för vars räkning en vara förs ut ur landet (exportör) skall göra en *skriftlig* anmälan om utförseln till tullmyndighet. Anmälan skall innehålla uppgift om

Den för vars räkning en vara förs ut ur landet (exportör) skall göra en anmälan om utförseln till tullmyndighet. Anmälan skall innehålla uppgift om

1. varans nummer enligt statistisk varuförteckning som utfärdats av generaltullstyrelsen,

2. varans kvantitet och värde,

3. grund för återbetalning av eller befrielse från tull eller annan skatt på grund av utförseln.

44 §

Regeringen får föreskriva att *skriftlig* anmälan om utförsel får underlåtas i fråga om varor som inte skall redovisas i handelsstatistiken, om det kan ske utan risk för att föreskrifter som gäller för utförseln eftersätts.

Regeringen får föreskriva att anmälan om utförsel får underlåtas i fråga om varor som inte skall redovisas i handelsstatistiken, om det kan ske utan risk för att föreskrifter som gäller för utförseln eftersätts.

54 §⁴

Tullmyndighet får, om det kan ske utan risk för att föreskrifter om införsel åsidosätts, överlämna åt ett bolag eller en förening som innehar tullupplag *eller* frihamn att utföra den kontroll som annars ankommer på tullmyndighet i samband med

Tullmyndighet får, om det kan ske utan risk för att föreskrifter om införsel åsidosätts, överlämna åt ett bolag eller en förening som innehar tullupplag, *frihamn eller, enligt vad regeringen föreskriver, tullager* att utföra den kontroll som annars ankommer på tullmyndighet i samband med

1. att en vara skall läggas upp på upplaget eller i frihamnen,

2. att en vara som förvaras på upplaget eller i frihamnen skall tas om hand *av hemtagare* eller i övrigt tas ut från upplaget eller frihamnen, eller

1. att en vara skall läggas upp på upplaget, *lagret* eller i frihamnen,

2. att en vara som förvaras på upplaget, *lagret* eller i frihamnen skall tas om hand *med tillämpning av ett förenklat förfarande enligt 8 § första stycket 2* eller i övrigt tas ut

³ Senaste lydelse 1990: 138.

⁴ Senaste lydelse 1990: 138.

3. att en vara sänds från eller till upplaget eller frihamnen enligt 7 § första stycket 1.

från upplaget, lagret eller frihamnen, eller

3. att en vara sänds från eller till upplaget, lagret eller frihamnen enligt 7 § första stycket 1.

Tullmyndighet får, om det kan ske utan risk för att föreskrifter om utförsel åsidosätts, överlämna åt ett bolag eller en förening som bedriver godshantering att utföra den kontroll som annars ankommer på tullmyndighet i samband med att en vara skall föras ut ur landet.

61 §

Oförtullade varor och varor som anmälts till utförsel står under tullverkets överinseende (tullkontroll). I fråga om vara som tagits om hand med stöd av hemtagningstillstånd gäller detta dock endast om den

Oförtullade varor och varor som anmälts till utförsel står under tullverkets överinseende (tullkontroll). I fråga om vara som tagits om hand med tillämpning av ett förenklat förfarande enligt 8 § första stycket 2 gäller detta dock endast om den

1. är underkastad förfogandeförbud enligt 2 § 5 lagen (1973:980) om transport, förvaring och förstöring av införselreglerade varor, m. m.,

2. behandlas enligt 7 § första stycket denna lag, eller

3. förvaras enligt beslut som tullmyndighet meddelat med stöd av föreskrift som avses i 8 § andra stycket.

Vad som sägs i första stycket gäller inte varor som lämnats ut till fritt förfogande enligt 9 §.

Vad som sägs i första stycket gäller inte varor som lämnats ut till fritt förfogande enligt 8 § första stycket 1.

64 §

Förare eller befälhavare på transportmedel som står under tullkontroll är skyldig att använda anvisad väg eller led, att medföra passhandling för transportmedlet och dess last och att stanna på tullmyndighets anmaning.

Förbud får meddelas förare eller befälhavare som sägs i första stycket att göra uppehåll under resa inom tullområdet, att utan tullmyndighets medgivande ankomma eller avgå med transportmedlet samt att beträda eller lämna och lossa eller lasta transportmedlet.

Förare och befälhavare på transportmedel som inte står under tullkontroll och även annan person är skyldig att stanna på tullmyndighets anmaning. Sådan anmaning får ges, när det finns anledning anta att anmälnings-skyldighet föreligger för honom enligt denna lag eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

Anvisning, anmaning och förbud som avses i denna paragraf får meddelas endast om det behövs för att möjliggöra tullverkets övervakning av införsel eller utförsel och får inte gå utöver vad som är nödvändigt för detta ändamål.

Regeringen får meddela närmare föreskrifter i fråga om de skyldigheter som avses i denna paragraf.

80 §

I fråga om varor som inkommer till tullområdet i postförsändelser är adressaten tullskyldig, om varorna inte anmäls till förtullning av någon annan. Har försändelsen kommit adressaten till handa, skall vad som föreskrivs i 19 – 23 §§ om omtulltaxering och eftertulltaxering gälla honom, även om han inte lämnat oriktig uppgift eller underlåtit att lämna uppgift till ledning för tulltaxeringen.

I fråga om varor som inkommer till tullområdet i postförsändelser är *postverket* tullskyldigt, om varorna inte anmäls till förtullning *eller annan tullklarering* av någon annan.

Har försändelsen kommit adressaten till handa, skall *dock* vad som föreskrivs i 19 – 23 §§ om omtulltaxering och eftertulltaxering gälla honom, även om han inte lämnat oriktig uppgift eller underlåtit att lämna uppgift till ledning för tulltaxeringen.

81 §

Om en oförtullad vara går förlorad när den införs till tullområdet eller sänds under tullkontroll inom detta, är fraktföraren tullskyldig för varan. Om ingen fraktförare åtagit sig att befordra varan, är den som befordrat varan tullskyldig för den. Om varan anmälts till försändning enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 7 § första stycket 1, är dock den som gjort anmälningen tullskyldig.

Om en oförtullad vara går förlorad när den förvaras på tullupplag eller tullager eller i exportbutik eller frihamn, är *innchavaren* av upplaget, lagret, exportbutiken eller frihamnen tullskyldig för varan.

Om en oförtullad vara går förlorad när den innehas med temporär tullfrihet, är den som åtnjöt den temporära tullfriheten tullskyldig för varan.

Den som visar att förlust av en vara inte beror på fel eller försummelse av honom eller, i fall som avses i första stycket sista meningen, av den som befordrat varan eller av någon för vilken dessa svarar är inte tullskyldig enligt första – tredje styckena. Om det finns särskilda skäl, kan tullmyndighet medge nedsättning av eller befrielse från tull eller skatt i fall som avses i denna paragraf.

I fråga om tullskyldig som avses i första – tredje styckena gäller bestämmelserna i 13 – 24 §§ i tillämpliga delar.

I fråga om tullskyldig som avses i första – tredje styckena gäller bestämmelserna i 12 – 24 §§ i tillämpliga delar.

86 §⁵

Om den som tagit hand om en vara med *stöd av hemtagningstillstånd* inte har kommit in med tulldeklaration vid den tidpunkt då deklarationen senast skulle ha lämnats, påförs han en särskild avgift (förseningsavgift).

Om den som tagit hand om en vara med *tillämpning av ett förenklat förfarande* inte har kommit in med tulldeklaration vid den tidpunkt då deklarationen senast skulle ha lämnats, påförs han en särskild avgift (förseningsavgift).

Förseningsavgiften är 300 kronor. Avgiften är dock 600 kronor, om den

⁵ Senaste lydelse 1987:1221.

tullskyldige anmodats att lämna tulldeklaration men inte fullgjort skyldigheten inom den bestämda tiden.

89 §

Frågor om tulltillägg och förseningsavgift prövas av tullmyndigheten. Kamrarrätten prövar dock, på talan av det allmänna ombudet som avses i 98 §, frågor om tull tillägg på grund av oriktiga uppgifter i mål om tull eller annan skatt. Sådan talan får föras, om den oriktiga uppgiften inte har godtagits efter prövning i sak eller inte har prövats i målet. Talan skall väckas inom ett år från utgången av den månad då domen eller det slutliga beslutet i målet har vunnit laga kraft.

Den tullskyldiges yrkande i fråga om tulltillägg eller förseningsavgift skall utan hinder av vad som annars gäller om överklagande prövas, om beslutet om den tull eller annan skatt som tulltillägget eller förseningsavgiften avser inte har vunnit laga kraft. Detsamma gäller, om det allmänna ombudet framställt ett sådant yrkande till förmån för den tullskyldige. Om yrkandet framställs först i domstol, kan domstolen förordna att det skall tas upp och vidare handläggas av tullmyndigheten.

Innan beslut fattas om påföring av tulltillägg eller förseningsavgift skall den tullskyldige om möjligt ges tillfälle att yttra sig.

Underrättelse om att tullmyndigheten överväger att påföra tulltillägg eller förseningsavgift får ske genom överföring av elektroniskt dokument.

93 §

Bestämmelserna i 25–29 och 35 §§ tillämpas även i fråga om tulltillägg och förseningsavgift.

Bestämmelserna i 25–29, 34 a och 35 §§ tillämpas även i fråga om tulltillägg och förseningsavgift.

94 §

Den som uppsåtligen eller av oaksamhet underlåter att

1. lämna uppgift eller inge handling enligt 13 – 15 §§, 16 § första stycket, 41 § eller 42 § första stycket, eller

2. lägga upp en vara på tullupplag enligt 50 § döms för tullförseelse till böter.

Den som uppsåtligen eller av oaksamhet underlåter att

1. lämna uppgift eller inge handling enligt 12 – 15 §§, 16 § första stycket, 41 § eller 42 § första stycket, eller

2. lägga upp en vara på tullupplag enligt 50 § döms för tullförseelse till böter.

I ringa fall skall inte dömas till ansvar.

97 §

När en tullmyndighet med stöd av denna lag eller föreskrift som utfärdats med stöd av lagen meddelar föreläggande för tullskyldig eller annan att vidta åtgärd som behövs för förtullning eller för tullverkets kontrollverksamhet, kan vite föreläggas.

Vite kan även föreläggas, om någon underlåtit att lämna uppgift eller inge handling enligt 13 – 15 §§ eller 16 § första stycket eller att full-

Vite kan även föreläggas, om någon underlåtit att lämna uppgift eller inge handling enligt 12 – 15 §§ eller 16 § första stycket eller att full-

göra skyldighet som föreskrivs i 69 § eller med stöd av 72 §.

göra skyldighet som föreskrivs i 69 § eller med stöd av 72 §.

Vite får inte fastställas till lägre belopp än femhundra kronor eller högre än femtusen kronor.

Frågor om utdömande av vite prövas av generaltullstyrelsen.

Bestämmelserna i 34 a § tillämpas även i fråga om viten.

I övrigt gäller bestämmelserna i lagen (1985: 206) om viten.

99 §

Beslut, som någon annan tullmyndighet än generaltullstyrelsen har meddelat enligt denna lag eller enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av lagen, får överklagas hos generaltullstyrelsen.

Om överklagandet avser slutlig fastställelse av tull, annan skatt, ränta, restavgift, tulltillägg, förseningsavgift eller ersättning enligt 69 § andra stycket eller 71 §, skall skrivelsen med överklagandet ha kommit in till den myndighet som meddelat beslutet inom ett år från den dag då beslutet meddelades eller, i fall då omtulltaxering skett, inom två månader från den dag då omtulltaxeringsbeslutet meddelades, om tiden för överklagande därigenom blir längre.

Preliminära tulltaxeringsbeslut samt tullmyndighets beslut om vitesföreläggande och beslut om granskning enligt 75 § får inte överklagas.

Tullmyndighets beslut om inskränkning i rätten att förfoga över en vara som anmälts till tullklarering får överklagas särskilt.

100 §

Generaltullstyrelsens beslut enligt denna lag eller enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av lagen får överklagas hos kammarrätten genom besvär, när det är fråga om

1. fastställelse av tull eller annan skatt och

prövningen inte gäller sådant beslut om befrielse från eller nedsättning eller återbetalning av tull och annan skatt som meddelats med stöd av regeringens bemyndigande,

2. uttag av tull eller annan skatt ur en vara

enligt 11 § fjärde stycket eller 35 §,

2. uttag av tull eller annan skatt ur en vara

enligt 10 § fjärde stycket eller 35 §,

3. temporär tullfrihet,

4. restitution av tull eller annan skatt,

5. ursprungsintyg enligt protokoll 3 till Sveriges avtal med Europeiska ekonomiska gemenskapen eller bilaga B del I till konventionen angående upprättande av Europeiska frihandelssammanslutningen,

5. ursprungsintyg enligt protokoll 3 till Sveriges avtal med Europeiska ekonomiska gemenskapen eller bilaga B till konventionen angående upprättande av Europeiska frihandelssammanslutningen,

6. inskränkning i rätten att förfoga över en vara,

7. förhandsbesked,

8. ränta eller restavgift,

9. tulltillägg eller förseningsavgift,

10. ersättning som avses i 56 § andra stycket, 69 § andra stycket eller 71 §, eller

11. utdömande av vite.

Om generaltullstyrelsen har avvisat en ansökan om förhandsbesked eller återkallat ett lämnat förhandsbesked eller meddelat ett beslut som avses i 59 § tredje stycket, får beslutet inte överklagas.

I övrigt överklagas generaltullstyrelsens beslut enligt denna lag eller enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av lagen hos regeringen.

101 §

Beslut om fastställelse av tull och annan skatt får överklagas endast av den tullskyldige och av det allmänna ombudet. Om tull och annan skatt skall tas ut ur en vara enligt 11 § fjärde stycket, får beslutet om fastställelse av tull och skatt dock överklagas även av ägaren till varan eller annan som visar särskild rätt till denna.

Beslut om fastställelse av tull och annan skatt får överklagas endast av den tullskyldige och av det allmänna ombudet. Om tull och annan skatt skall tas ut ur en vara enligt 10 § fjärde stycket, får beslutet om fastställelse av tull och skatt dock överklagas även av ägaren till varan eller annan som visar särskild rätt till denna.

Generaltullstyrelsens beslut rörande förhandsbesked får överklagas endast av sökanden och av det allmänna ombudet.

106 §⁶

Beslut om godkännande av ombud enligt 13 § andra stycket, uppdrag att utföra tullmyndighets kontroll enligt 54 § och medgivande att betala tull och annan skatt enligt särskild tullräkning samt om hemtagningstillstånd och andra tillstånd som utfärdats enligt denna lag eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av lagen får, om det finns skäl till det, återkallas av generaltullstyrelsen och, om styrelsen inte meddelat beslutet, av annan tullmyndighet. Tullmyndigheten kan i dessa fall förordna att beslutet om återkallelse skall gälla omedelbart.

Om det finns skäl till det, får följande beslut återkallas av generaltullstyrelsen och, om styrelsen inte meddelat beslutet, av annan tullmyndighet.

1. beslut om godkännande av ombud enligt 13 § första stycket,
2. uppdrag att utföra tullmyndighets kontroll enligt 54 §,
3. tillstånd att tillämpa ett förenklat förfarande, och
4. andra tillstånd som utfärdats enligt denna lag eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

Tullmyndigheten kan i dessa fall förordna att beslutet om återkallelse skall gälla omedelbart.

108 §

Tull och annan skatt skall inte tas ut för en varuförsändelse, som *in-kommer med post*, när den tull och annan skatt som är föreskriven för försändelsen sammanlagt inte uppgår till *femtio* kronor. Detta gäller

Tull och annan skatt skall inte tas ut för en varuförsändelse när den tull och annan skatt som är föreskriven för försändelsen sammanlagt inte uppgår till *ett hundra* kronor. Detta gäller dock inte, om för-

⁶ Senaste lydelse 1990:138.

dock inte, om försändelsen innehåller spritdrycker, vin, starköl eller tobaksvaror.

sändelsen innehåller spritdrycker, vin, starköl eller tobaksvaror.

112 §

Den som föranleder tullförrättning som inte är avgiftsfri skall betala avgift för förrättningen (förrättningsavgift) enligt taxa som regeringen föreskriver.

Bestämmelserna i 34 a § tillämpas även i fråga om förrättningsavgift.

113 §

Regeringen får föreskriva att avgifter skall betalas för *hemtagnings-tillstånd, medgivande att betala tull och annan skatt enligt särskild tullräkning*, utfärdande av särskild tullräkning, tillstånd att inneha tullupplag och frihamn *samt för tullverkets tillsyn över tullager och exportbutiker*.

Regeringen får föreskriva att avgifter skall betalas för

1. *tillstånd att tillämpa ett förenklat förfarande,*

2. *utfärdande av särskild tullräkning,*

3. *tillstånd att inneha tullupplag och frihamn, och*

4. *tullverkets tillsyn över tullager och exportbutiker.*

Bestämmelserna i 34 a § tillämpas även i fråga om avgifter enligt första stycket.

115 §

Regeringen får bemyndiga generaltullstyrelsen att meddela föreskrifter i de ämnen som anges i 3 §, 5 § andra stycket, 7 § första stycket 1, 7 § andra stycket, 8 § *första och andra styckena*, 10 § första stycket, 13 § *första stycket*, 14 § andra stycket, 15 § tredje stycket, 16 § första stycket, 27, 44, 45 §§, 47 § första stycket andra meningen, 49 § första stycket, 51 § andra stycket, 52 § andra stycket, 64 § *femte stycket*, 72 §, 73 § tredje stycket och 110—113 §§.

Regeringen får bemyndiga generaltullstyrelsen att meddela föreskrifter i de ämnen som anges i 3 §, 5 § andra stycket, 7 § första stycket 1, 7 § andra stycket, 8 § *första stycket 2 och andra stycket*, 9 § första stycket, 12 § *tredje stycket*, 14 § andra stycket, 15 § tredje stycket, 16 § första stycket, 27, 34 a, 44 och 45 §§, 47 § första stycket andra meningen, 49 § första stycket, 51 § andra stycket, 52 § andra stycket, 72 §, 73 § tredje stycket och 110 § *första stycket*, 111 §, 112 § *första stycket* och 113 § *första stycket*.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

2. Den nya lydelsen i 14 § första stycket skall dock i de fall uppgifterna inte överförs elektroniskt börja tillämpas den dag regeringen bestämmer.

3. En anmälan till tullklarering som kommit in före utgången av december 1991 men ännu inte avgjorts handläggs enligt äldre föreskrifter.

4. Äldre föreskrifter gäller för förtullning av en vara som tagits om hand med stöd av hemtagningsstillstånd före utgången av december 1991.

5. Äldre föreskrifter gäller fortfarande i fråga om överklagande av beslut som har meddelats före utgången av december 1991.

Lag om ändring i lagen (1973:980) om transport, förvaring och förstöring av införselreglerade varor, m. m.

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1973:980) om transport, förvaring och förstöring av införselreglerade varor, m. m. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

En vara får utan hinder av förbud eller villkor som avses i 1 §

1. sändas genom tullområdet eller mellan orter inom detta enligt de villkor och föreskrifter som generaltullstyrelsen meddelar,

2. förvaras på tullupplag eller tullager eller i frihamn,

3. förstörs under kontroll av tullmyndighet eller annan som denna godkänner,

4. återutförs,

5. tas om hand med *stöd av hemtagningstillstånd* enligt 8 § första stycket tullagen (1987:1065) under villkor att varan förvaras i oförändrat skick av den som *beviljats tillståndet till dess tullmyndigheten meddelat att hinder mot vidare förfogande över varan inte föreligger.*

5. tas om hand med *tillämpning av ett förenklat förfarande* enligt 8 § första stycket 2 tullagen (1987:1065) under villkor att varan *till dess införselvillkoret uppfyllts* förvaras i oförändrat skick av den som *med tillämpning av det förenklade förfarandet tagit hand om varan.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

¹ Senaste lydelse 1987:1238.

Lag om ändring i tullregisterlagen (1990:137)

Härigenom föreskrivs i fråga om tullregisterlagen (1990:137)

dels att 9 § skall ha följande lydelse,

dels att i lagen skall införas en ny paragraf,

2 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 a §

Generaltullstyrelsen är registeransvarig för tullregistret.

Andra tullmyndigheter är registeransvariga när det gäller uppgifter i tullärenden som handläggs hos myndigheten.

9 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får överlämna till en juridisk person att förmedla uppgifter i elektroniska dokument som avses i 12 a § tullagen (1987:1065) till och från tullregistret.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får överlämna till en juridisk person att förmedla uppgifter i elektroniska dokument som avses i 11 a § tullagen (1987:1065) till och från tullregistret.

Den som tar del av uppgifter i förmedlingsverksamhet som avses i första stycket, får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han i verksamheten fått veta om enskilds ekonomiska och personliga förhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i sekretesslagen (1980:100).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

4 Förslag till

Prop. 1990/91: 75

Lag om ändring i lagen (1987:1069) om tullfrihet m. m.

Bilaga 2

Härigenom föreskrivs att 30 § lagen (1987:1069) om tullfrihet m. m. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

30 §

Tull som skall beräknas efter annan grund än värde får nedsättas för en vara, som är skadad på annat sätt än genom förskämning när den anmäls till förtullning *eller, om varan tas om hand med stöd av tillstånd enligt 8 § första stycket tulllagen (1987:1065), när den anmäls till hemtagning.* Nedsättningen skall motsvara den minskning av varans värde som skadan har medfört. Värdet av varan i oskadat skick och i skadat skick beräknas

Tull som skall beräknas efter annan grund än värde får nedsättas för en vara, som är skadad på annat sätt än genom förskämning när den *enligt 9 § tullagen (1987:1065)* anmäls till förtullning. Nedsättningen skall motsvara den minskning av varans värde som skadan har medfört. Värdet av varan i oskadat skick och i skadat skick beräknas enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 4 § andra stycket tulltaxelagen (1987:1068).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 1990-11-27

Närvarande: f. d. regeringsrådet Bengt O. Hamdahl, regeringsrådet Bertil Werner, justitierådet Ulf Gad.

Enligt protokoll vid regeringssammanträde den 22 november 1990 har regeringen på hemställan av statsrådet Åsbrink beslutat inhämta lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i tullagen (1987:1065), m. m.

Föreslagen har inför lagrådet föredragits av kammarrättsassessorn Per Kjellsson.

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

